Med Esther og John i Frederiksberg Have

FORORD

I sommeren 1983 fik vi besøg af et usædvanligt ægtepar. Det usædvanlige bestod ikke så meget i, at hun var afrikaner og han europæer. Deres rolige og harmoniske fremtræden talte sit sprog, og det var let for os at have fællesskab med dem.

Det usædvanlige er deres virke i Kenya, som hvad missionsmåde angår, må siges at være meget usædvanlig, spontan og original. Johns kald, hans første virksomhed i Kenya, hans erfaringer med de hjemløse drenge, hans ægteskab med Esther osv. er et bidrag til missionshistorien, som taler for sig selv, og

som er en spore til ikke at vige tilbage for nye veje i missionsarbejdet.

Det var missionær Anne-Lise Madsen, der efter et besøg på stedet i Kenya, sendte en beretning til Kirkeklokkens redaktør, og de fleste af kapitlerne i denne bog har været bragt fortløbende i Kirkeklokken i 1981-82. Mange af bladets læsere har efterlyst en samlet beretning. Nu kommer den her, og samtidig vil en endnu større kreds kunne få glæde og opbyggelse af at høre om nogle mennesker, der har erfaret, at »Gud sover aldrig».

Missionsindsamlingen i bladet Kirkeklokken begyndte i 1906, og igennem de mange år er store beløb sendt ud til missionsmarker i alle verdensdele. Det er først og fremmest Kirkeklokkens trofaste læserkreds, der har bidraget til dette, og bladets redaktion og medarbejdere føler sig i en stor sammenhæng, ikke mindst hvad angår det meget missionsstof, der til stadighed er i bladet. Det er en stor glæde, at Esther og John Greens arbejde også er kommet med i rækken.

Frederiksberg, 12. september 1985

Inge Regitze og Christian Svendsen

Kapitel 1

UNG MAND PÅ LIVETS VEJ

En mørkhåret teenager trådte fra den lidt mørke trappeopgang ud i det skarpe sollys på en af Englands store, trafikerede gader. Han så sig omkring og syntes, at alting så så lyst og venligt ud. Folkene, træerne, ja, alt så ud som om det var lutter idyl, og så var det hele dog bare noget skidt!

John, som den unge mand hed, sagde til sig selv: »Hvorfor ser alt så lyst ud her, og så er livet i virkeligheden ikke værd at leve?»

Flere år senere skrev han om sit liv og denne specielle dag:

»Jeg blev født i maj, 1940, og straks efter adopteret af den kvinde, jeg siden har kaldt min mor. Hun var gift og havde lige fået sit første barn, der døde. Ingen i familien vidste, jeg var adopteret, og selv fik jeg det først at vide som 18-årig ved et tilfælde. Det kom som et chok. Jeg voksede op i et hjem, hvor jeg fik al mulig kærlig omsorg fra min mors side, og hun lærte mig også at bede, men min far var alkoholiker og slog hende ofte i fuldskab. Det gjorde et dybt indtryk på mig, ligesom jeg også undrede mig over mine skiftende 'fædre', da min plejefar forlod hjemmet.

Jeg kan huske, da jeg var ca. 6 år gammel, at jeg engang kikkede op på stjernehimlen en sommernat og VIDSTE, at Gud var en VIRKELIGHED. Dette indtryk forlod mig aldrig barndommen igennem. Som

15-årig blev jeg konfirmeret, som skikken er i den Anglikanske Kirke. Det var simpelthen noget, der hørte sig til, og som de andre lærte jeg min lektie, men havde ingen personlig tro. Jeg havde aldrig haft et møde med Kristus eller oplevet Hans frelse. For mig var det blot en ceremoni - INDTIL præsten lagde sin hånd på mit hovede og nedbad Helligånden over mig. I samme øjeblik følte jeg mig overvældet af en guddommelig nærværelse, der fyldte mig med rædsel. En hellig frygt gennemrystede mig fra isse til fod. Igen vidste jeg, mere end nogensinde, at Gud ER. Jeg var dog bange for at komme i kontakt med Ham, for Han var så REN, så STOR, så ALMÆGTIG. Aldrig mere kunne jeg omgås Ham på letsindig vis.

To år senere, på et gadehjørne, erkendte jeg min personlige nød og mine uløste problemer og råbte i mit indre til Jesus om hjælp, og Han hørte mig!»

MENS FOLK hastede forbi ham på fortovet, lød der pludselig en hel tydelig røst i hans indre, så tydeligt som om der var en, der stod og talte til ham: »Således elskede Gud verden, at Han gav sin Søn den enbårne, for at enhver, der tror på Ham, IKKE SKAL FORTABES, MEN HAVE EVIGT LIV!»

John havde aldrig oplevet noget lignende, men han var klar over, at det var Guds røst, og han svarede med et højt og tydeligt: »Dig vil jeg tro på, dig vil jeg have som min Frelser!»

I samme øjeblik skete der noget forunderligt i Johns hjerte. »Åh», sagde han, »jeg må fortælle det til nogen, jeg kender. Hvor skal jeg gå hen?» I det samme kom han i tanke om sin præst, som havde konfirmeret ham. Han boede lige ovre på den anden side af gaden. John sprang over gaden, fyldt af en ny og vidunderlig glæde i sit hjerte. Nu var livet værd at leve! Åh,

det kunne ikke gå hurtigt nok med at få det fortalt til nogen.

Da han stod uden for præstens dør, fik han pludselig betænkeligheder. Hvad mon præsten ville sige? Ville han kunne forstå, hvad John mente? Efter at have tænkt sig lidt om, ringede han alligevel på døren. Præsten selv åbnede den. Han stod der i sin sorte dragt med præsteskjorten på. I den ene hånd havde han en skål med suppe og i den anden en ske. Han var åbenbart blevet forstyrret midt i sin middagsmad. John så lidt på ham, så brast det ud af ham: »Jeg har mødt Jesus, og det skete lige her henne på hjørnet, midt på gaden!»

Præsten så et øjeblik på ham, så glemte han både suppe og ske og gav John et ordentligt knus, så John kunne mærke suppen løbe ned ad ryggen. Men det betød ingenting for nogen af dem. Præsten bød John med indenfor, og sammen priste de Gud for det, som var sket. Åh, hvor var John glad og overrasket over, at præsten forstod ham.

Nu gik der en tid, hvor John var flittig i kirken, men inden lang tid måtte de flytte, da Johns mor ønskede at flytte til en anden by. Da de ankom til byen blev de inviteret med til møde i en metodistkirke af en dame, de traf. John gik med, og i den kirke oplevede han en helt ny side af evangeliet, han aldrig havde hørt om før. Der blev talt meget om Guds store, rige kærlighed, og det fyldte Johns hjerte med en usigelig glæde. Han kunne ikke høre nok om Jesu kærlighed, så han kom trofast i kirken og følte sig hjemme der.

Kapitel 2

CHOKBEHANDLING

Da han var 18 år, besluttede han sig til at ville tjene Herren i kirken. Man kom ikke på bibelskole der, men skulle anbefales af diakonerne i kirken og så hjælpe præsten i arbejdet, så man blev oplært i alle de ting, en Herrens tjener skal kunne.

Det gik også godt i lang tid for John, men en dag skete der noget forfærdeligt, som gav ham et chok.

I byen var der en ung pige, som tidligere havde været en kristen. Nu var hun kommet bort fra Gud og levede et syndigt liv. En dag opdagede hun, at hun skulle have et barn, og hun var fortvivlet og begyndte at tænke nærmere over sit liv. Hun kom til den slutning, at hendes eneste redning var at komme tilbage til Gud og den kirke, hun havde tilhørt. Hun gik en dag til præsten i kirken, og det var der, hvor John var medhjælper. Pigen fortalte præsten om sin store nød og bad inderligt om at måtte komme tilbage og blive medlem af kirken. Præsten sagde, at han var nødt til at tale med diakonerne i kirken om det, så pigen skulle komme tilbage efter et par dages forløb. Da diakonerne hørte om sagen, sagde de: »Jamen, vi kender jo alle den pige. Har hun ikke levet på gaden og været langt ude i synd og fornedrelse? Hvordan skulle vi sådan uden videre kunne tage hende ind i kirken igen? Nej, det går ikke!»

Præsten, som ikke rigtig turde følge sin egen overbevisning, gav pigen denne besked. Der gik ikke lang tid, før det sørgelige budskab nåede John og præsten,

at pigen havde druknet sig. Hun blev fundet livløs ved en nærliggende sø. John fik et sådant chok, da han hørte om hele sagen, så han spurgte præsten: »Hvordan kunne du handle således?»

»Som præst er jeg nødt til at adlyde mine diakoner, hvis jeg vil vedblive at være her», sagde han.

»Så skal du ikke længere regne med mig!» sagde John, »jeg skal aldrig være prædikant, aldrig stå på en prædikestol - farvel!»

Der var sket en kortslutning i John. Han var så ung og forstod så lidt. Han ville aldrig komme i kirken mere, men han ville fortsat tro på Gud. Det var han fast besluttet på. Men i fem år efter den tid, holdt han sig væk fra kirken. Han havde forskelligt arbejde, men efter de fem år, begyndte han at arbejde på et kristent børnehjem.

Det var et dejligt arbejde, og dagene gik. En dag fik John at vide, at alle børnene fra børnehjemmet sammen med ledelsen skulle til et kristent teltstævne. Det var en bibelskole indenfor pinsebevægelsen, der stod for disse møder. John syntes, det lød utroligt, at ledelsen ville tage børn med til sådan noget. De måtte da vide, at den slags kristne havde ord for at være lidt skøre! Nej, det var at gå for vidt!

Men det blev som planlagt, og John måtte pænt følge med. Møderne var, som han havde forestillet sig dem, temmeligt støjende. Alle bad i munden på hinanden, og han sad undrende og fulgte med i det hele.

På stævnets anden dag oplevede han imidlertid, at fem af drengene fra bjørnehjemmet blev fyldt med Guds kraft og en sådan glæde, at han ikke kunne være i tvivl om, at det var Gud, der havde mødt dem.

Næste dag sad John igen på mødet. Han var fortsat meget skeptisk. Tænk at folk kunne opføre sig så mærkeligt! Nogle knælede i græsset og råbte til Gud,

andre talte i tunger - eller hvad det kunne være. John følte sig mere og mere kold indvendig. Han syntes, det var forfærdeligt. At disse mennesker dog ikke kunne bruge deres forstand!

Efter at have set på alt dette en tid og følt sig mere og mere »udenfor», besluttede John sig til at forlade mødet. Han rejste sig og ville til at gå, da en hånd pludselig blev lagt på hans skulder og en mand spurgte: »Har du fået lov at opleve noget godt, mens du har været her?»

»Nej», sagde John, »det har jeg ikke!»

»Jamen, ønsker du ikke at blive fyldt med Guds Helligånd?» spurgte manden.

»Jo, hvis der findes noget sådant, så ønsker jeg det», svarede John.

»Men, kære», sagde den anden, »jeg har siddet og betragtet dig de sidste 15 minutter, og du har end ikke åbnet din mund. Er du frelst? en kristen? en troende?»

»Ja, det er jeg da», sagde John.

»Synes du så ikke, du burde åbne din mund og begynde at takke Jesus for alt, hvad Han har gjort for dig?» spurgte manden.

Kapitel 3

VELSIGNELSE ELLER FORBANDELSE

John sad lidt og overvejede spørgsmålet. Så blev han enig med sig selv om, at han virkelig havde meget at takke Herren for. Han havde ganske vist aldrig i sit liv prøvet at bede højt til Gud, men han kunne da prøve!

Så, mens de andre bad og var optaget af at prise Gud, åbnede John også sin mund og begyndte at takke Jesus: fordi Han havde frelst ham - fordi Han var død netop for ham på Golgata - fordi Han havde givet ham en mening med livet!

Jo mere han takkede og priste Herren, jo mere glad blev han, og jo mere syntes han, at der var så meget at takke Gud for! Ja, det var jo helt fantastisk at kende Jesus, verdens Frelser! John var så fyldt af tak, at han ikke opdagede tiden fløj afsted. Han syntes, han hørte en eller anden tale et fremmed sprog, der mindede om spansk. Det lød himmelsk - og så velsignet! Efter en tids forløb, åbnede John øjnene og så, til sin forbavselse, at han var omringet af en hel flok prædikanter, der priste Gud. En af dem sagde: »Nu er det vist på tide, vi tager hjem! Du har prist Herren i halvanden time i et tungemål, der ligner spansk!»

John var fyldt af en forunderlig glæde og kraft. Han var nu klar over, at dette at blive fyldt med Helligånden er et resultat af at koncentrere sig om JESUS og hans underfulde frelsesværk.

Efter denne oplevelse fortsatte John med sit arbejde på børnehjemmet. Det blev en forunderlig tid,

hvor han fik lov til at se mange af børnene og de unge give deres hjerter til Jesus. Han kunne tænke sig at blive der altid, for det var så godt at mærke Guds kraft til tjeneste i sit liv.

Men Gud begyndte at tale til John om at gå ud med evangeliet, selvom han jo havde sagt til Herren, at han aldrig igen ville stå på en talerstol og prædike - med mindre Gud sendte en mand til ham, der - som et tegn fra Herren - skulle sige til ham: »Vil du komme og tale i min forsamling?» - uden at vedkommende kendte noget til Johns fortid og tanker. Så denne sag lå klar hver gang noget rørte sig i Johns hjerte. Han var tilfreds som han havde det.

DER GIK et år, og igen skulle der være teltstævne. Denne gang havde børnehjemsledelsen besluttet, at de ikke ville deltage. Men nu var det John, der gerne ville af sted. Han følte, at Gud ville velsigne ham igen, så han var med fra det allerførste møde. Men det blev en skuffelse. Han følte slet ikke Helligåndens ledelse i mødet. På vej ud af teltet, hørte han en mand kalde på sig:

»Green, vent et øjeblik!»

Det var en broder fra en nærliggende forsamling. »Jeg har forsøgt at fange dit blik under hele mødet», sagde han, »for jeg ville gerne spørge dig, om du kunne komme og tale i vores forsamling en søndag i næste måned!»

Det gav et sæt indvendigt i John. Var dette det tegn, han havde bedt om? Nej, heldigvis - han var jo på ferie i næste måned og kunne derfor ikke tale den pågældende søndag - og det vidste Gud selvfølgelig også! Desuden manglede der også noget i tegnet. Han havde nemlig bedt om, at det også skulle blive sagt, at han skulle give et evangelisk budskab!

»Nej, desværre!» svarede John, »det kan jeg ikke. Jeg er på ferie!»

Men næppe var John hjemme før telefonen ringede. Det var den samme mand. »Ved du hvad!» sagde han, »der er sket det, at vores taler er blevet syg. Kunne du komme i morgen, søndag, og give os et evangelisk budskab?»

Johns knæ blev som gele under ham, og han skyndte sig at svare:

»Jo..e..e jeg..e..e..» - »Mange tak!» sagde manden, »på gensyn i morgen!» Og så lagde han røret på.

Det blev ikke et særligt godt møde, John var i oprør indvendig, men Gud havde talt - det kunne han ikke komme uden om.

OM MANDAGEN skulle John afsted på ferie sammen med nogle af drengene, der var blevet frelst på hjemmet. De skulle til en serie kristne møder.

Han vågnede til en dejlig solfyldt morgen. Inden han stod op, rakte han ud efter sin Bibel for at få et ord til dagen. Han slog op på 5. Mos. 11,26-28 og læste:

»Se, Jeg forelægger jer i dag velsignelse og forbandelse, velsignelse, hvis I lyder Herren jeres Guds bud, som Jeg i dag pålægger jer, og forbandelsen, hvis I ikke lyder Herren jeres Guds bud, men viger bort fra den vej, Jeg i dag foreskriver jer...»

Han lagde Bibelen fra sig. Der var Guds kald igen! Han kunne ikke bede, men følte sig pludselig syg og gammel. Da han stod op, syntes han, at alle måtte kunne se, hvor ynkelig han var.

Men han tog alligevel afsted, som planlagt, til det første møde, der var en missionssamling.

Prædikanten gav en brændende missions-appel ud

fra 2. Kongebog 7,9, »Denne dag er et godt budskabs dag; tier vi stille og venter til daggry, pådrager vi os skyld!»

John følte hele talen som en personlig udfordring, og taleren tillod sig endda at pege lige ned på John adskillige gange. Der var ca. 5000 mennesker i mødet, og alligevel var det som om han talte direkte til John, uden at kende ham!

Da prædikenen var forbi, var der dødsstille i teltet en tid. Ikke en lyd, ikke et ord.

»Om lidt er der en, der råber mit navn!» tænkte John, »det er jeg sikker på!»

En begyndte at græde i den anden ende af teltet. Derefter rejste en stor, arbejdsklædt mand sig pludselig op og begyndte at tale i tunger. Det lød som et himmelsk sprog, alvorligt og magtfuldt.

Da manden sluttede, var der et øjebliks stilhed, hvorefter en dame rejste sig lige bag John. Mens hun holdt fast om Johns stoleryg, tydede hun budskabet klart og tydeligt: »Så siger Herren: »Jeg forelægger dig i dag velsignelse og forbandelse, velsignelsen, hvis du lyder mig, forbandelsen, hvis du ikke vil adlyde...»

Nu var John overvundet.

Han var klar over, at Gud kunne tale direkte til mennesker, også i dag, gennem Åndens gaver, og på mange forskellige måder. Nu vidste John også, at han måtte lyde. Han gav Gud det løfte, at han ville tjene og følge Ham, uanset hvor hans vej ville gå.

JOHN besluttede derefter at blive elev på den bibelskole, hvor han to gange havde været til teltstævne. Han ville uddanne sig til tjeneste for Herren.

John var på skolen i to år og kom derefter ud i tjeneste som hjælpe-prædikant i en menighed i Birmingham. Efter en tid der, blev han bedt om at kom-

me tilbage til skolen som medlem af staben. Det sagde han ja til, da han endnu ikke var klar over, hvad Gud ville med hans liv.

På skolen talte Gud pånyt til ham. Det hører vi om i næste kapitel.

Kapitel 4

BILLET TIL KENYA

En sen aften, ved sengetid, fandt John en lille, uanselig bog i bibelskolens bibliotek. Den var skrevet af Kongomissionær Wm. Burton. Da John begyndte at læse den, kunne han ikke holde op igen. Hver gang han prøvede at lægge den bort, lød det inden i ham: »Fortsæt, læs den færdig!» Og tårerne strømmede ned ad hans kinder.

Mens han læste, talte Guds stille stemme klart til ham om, at Afrika var vejen for ham i den tjeneste, Gud havde beredt for ham. Da han havde læst bogen færdig, lagde han den fra sig, grædende, - helt sikker på, at Gud havde talt til ham gennem den.

Ud af et oprigtigt hjerte bad han: »Fader, jeg ønsker kun at gøre din vilje. Jeg har intet andet ønske, men jeg må have det hele stadfæstet af dig. Jeg ønsker aldrig mere at gå foran dig eller ved siden af din vej. Jeg er villig til at rejse til Afrika, men det er et stort land, så du må vise mig helt klart, hvor du vil have mig. Send mig en mand derfra, en afrikaner, som skal fortælle mig det, på samme måde, som du sendte manden fra Makedonien til Paulus.»

Derefter faldt John i søvn.

TRE DAGE senere fik skolen to gæster. John tog imod dem. Den ene var englænder, den anden afrikaner. John førte dem til skolens kontor og prøvede at lade så uinteresseret som muligt.

Afrikaneren var fra Kenya og skulle tale på et møde på skolen. John kom lidt sent til mødet og satte sig helt bag i salen og lyttede til prædikanten. Efter mødet holdt han sig fortsat i baggrunden. Alle var inviteret til kaffe hos skolens leder efter mødet. John gik derover i mørket, mens han tænkte på, hvad Gud mon ville med det hele.

John så pludselig, at afrikaneren gik et stykke foran ham sammen med en anden mand. I det samme vendte Silas, som afrikaneren hed, sig om, kom direkte hen til John og lagde sine lange arme om hans skuldre, gav ham et knus og sagde: »Broder John, hvorfor kommer du ikke til Kenya og hjælper os? Vi behøver dig i Kenya!» Han lo, og John kunne ikke sige et ord, men var rystet i sin sjæls inderste. Silas gik igen hen til den anden mand, og under resten af sit ophold på skolen, talte han ikke igen med John.

Nu var John klar over Guds vilje, og skønt han ingen penge eller menighed havde som støtte, meldte han sig til tjeneste uden nogen form for støtte, men der var ingen tvivl i hans eget hjerte. Nu var det spændende at se, hvad Gud ville gøre.

John var klar over, at skulle han til Kenya, måtte han skaffe penge til billetten. Desuden måtte han have venner, der kunne bede for ham. Så, da han forlod bibelskolen, sagde han til Gud: »Far, hvis du ønsker mig til Kenya, må du hjælpe mig med disse behov.»

EN UGE efter modtog John et brev fra en gammel dame, der underskrev sig »Mrs. Drake». Hun bad ham komme og holde et møde i sin forsamling. Hun havde været på et møde et år tidligere, hvor hun havde hørt John tale. Derfor ville hun og en blind ven gerne, at han skulle komme. Hun sendte 30 shillings til busbilletten. John tog dertil og blev budt velkommen af

en gammel præst, broder Newton, der forlængst var pensioneret. Han forklarede John, at der egentlig ikke var nogen menighed i byen, men han havde startet et lille, ugentligt møde, hvor der samledes nogle få venner. Efter en god kop te, blev John ført ovenpå, hvor han blev præsenteret for Mrs. Drake, som havde skrevet til ham. Hun var 86 år gammel og næsten blind og meget døv, men en elskelig gammel dame, som skulle blive Johns ven resten af hendes liv. Sammen med denne søster var der seks andre ældre damer, som var meget dårligt hørende og seende.

Efter mødet tog pastor Newton John med sig hjem. Da han havde vist John til rette, forsvandt han, men kom tilbage ca. en halv time senere. Han gav John en liste med 14 forskellige navne og adresser.

Det viste sig, at han havde ringet rundt til venner og bekendte om møder til John, og dette var resultatet af hans anstrengelser.

Nu fik John travlt de næste syv måneder. Ydermere arrangerede en tidligere bibelskoleelev et teltmøde for ham i Danmark, og det førte andre møder med sig, både i Danmark og Norge. Derved fik John mange gode venner, og der blev også samlet så meget sammen, at han omsider kunne købe den eftertragtede billet til Kenya.

TO TING bekymrede John, når han tænkte på Afrika: slanger og den tropiske hede! John havde helt fra sin tidligste barndom haft de frygteligste mareridt om slanger, der forfulgte ham, så han vågnede op, badet i sved. Der er dog ikke så mange slanger i Afrika, som man umiddelbart forestiller sig, når det drejer sig om en tilværelse i troperne, men det skulle dog blive en af Johns første oplevelser i Afrika at blive konfronteret

med en giftig slange. Han sad på et af de primitive toiletter ude på landet med græstag, da der pludselig faldt noget tungt ned i hovedet på ham. Han greb med hånden efter det og opdagede til sin skræk, at det var en giftslange. Han kylede den fra sig uden at blive bidt, og nogle drenge hjalp ham med at få den aflivet.

Al begyndelse er svær, og det var den også for John. Han havde ingen familie udover sin mor, og ingen faste støtter i arbejdet, når det gjaldt økonomien. Men fra den dag, John kom til Kenya med nogle få shillings i pungen, skete der det, at Gud sørgede for, at der kom 15 engelske pund til ham hver måned. Det var sjældent de samme mennesker, der sendte beløbet, men pengene kom konstant. Dette var for ham et stort bevis på, At Gud ville sørge for ham, for det kunne lige slå til til de fornødenheder, han havde. Men det var en skuffelse for missionen, der havde ansat ham, at han ikke kunne støtte arbejdet økonomisk.

De missionærer, der ledede missionen, skulle hjem på orlov, og John og hans kammerat fik overdraget at klare arbejdet i dette tidsrum. De boede i et kæmpemæssigt hus, som var dyrt i drift, så det varede ikke længe, før de kunne se, at pengene ikke ville slå til. John følte sig ilde tilpas i det store hus og foreslog, at de skulle finde et mindre, som var billigere, men det ville hans kammerat ikke vide af.

Til sidst var John sikker på, at det ikke var det rette sted for ham. Han følte sig ikke »på plads», ikke i Guds vilje, og tænkte: »Hvis Herren ville have mig i dette hus, ville Han også sende, hvad vi har brug for.» Men der kom fortsat kun lige, hvad John skulle bruge til sit personlige underhold.

En dag sagde John til sin kammerat: »I dag flytter

jeg hen i et andet hus, hvis Herren vil give mig et gratis!»

Han ville fortsætte med at hjælpe missionen, men han ville ikke bo i det dyre hus. Så gik han en tur i byen, mens han i sit hjerte bad sin himmelske Far om vejledning i denne svære sag.

Hen på dagen gik han forbi missionshospitalet. Der var flere bygninger, og ved siden af hospitalet lå der en ussel hytte. Det eneste positive ved den var et godt tag - mens vægge, døre og vinduer var i forfald. Fordybet i tanker stod han og betragtede huset, da en af hospitalets læger kom forbi.

En pludselig inspiration fik John til at spørge: »Hvad bliver dette hus brugt til?»

Kapitel 5

ZACHARIAS NYE SKO

»Det bliver ikke brugt mere», svarede lægen, »det er altfor dårligt. Men hvorfor?»

»Jeg ville gerne leje det», svarede John, »hvad ville det koste?»

»Det mener du ikke!» udbrød lægen forundret.

De fik en lang samtale om tingene, og det endte med, at de blev gode venner, og lægen sagde:

»Ja, hvis du virkelig trænger så hårdt til et sted at bo, kan du godt få det foreløbig, og vi skal i hvert fald ikke have noget for det!»

Det var lige, hvad John havde håbet på, og han fik hurtigt sine få ejendele flyttet ind.

Fra dette lille »kontor» fortsatte han med at føre missionens regnskaber. Det kan nok være, han var taknemlig for, at Gud havde givet ham dette sted gratis. Han var meget spændt på, hvad Gud ville med hans liv, og hver dag stillede han sig til rådighed for Herren og indviede sig til tjeneste for Ham.

DETTE ER ikke et eventyr eller en almindelig historie, men det er begyndelsen til en fantastisk trosvandring og en livsgerning, der fortsætter endnu i dag.

John Greens store kærlighedsarbejde blandt faderløse begyndte i denne usle rønne - et liv med mirakler!

JOHN beskriver, hvad der videre skete, således:
»I slutningen af august 1969 sad jeg uden for mit hus sammen med Frank Oyungu, da vi pludselig hørte en skrigen og hylen fra vejen. Normalt hører man masser af den slags lyde, uden at det gør indtryk på en, men i dette tilfælde spidsede jeg øren og løb ud for at se, hvad der var på færde. Frank fulgte med. Det viste sig at være en 12-årig dreng, som slæbte sig af sted mellem to piger, på vej til hospitalet. Åbenbart var der noget galt med hans fod. Vi fulgte med ham til skadestuen, hvor det blev konstateret, at han havde brækket sin store tå! Han blev på hospitalet om natten. Frank havde straks genkendt ham som en berygtet dreng i nabolaget: alkoholiker, narkoman og en, der holdt til med prostituerede. Frank og jeg talte med ham om Kristi kærlighed, og han brød sammen og græd og gav sit hjerte til Jesus. Hans navn er Wilson Swayi.

Frank og jeg opsøgte derefter hans eneste kendte slægtning, en gammel bedstemor i 70-års alderen. Hun boede i en lille hytte, bestående af kun eet rum, sammen med otte andre familiemedlemmer. Blandt dem var der en lille dreng på 10 år. Det var Wilsons broder, Zacharia. Han havde kun en undertrøje på og var meget snavset. Han gik også dårligt. Det viste sig, at den ene hæl og tæerne på begge fødder var gået i forrådnelse på grund af et svært angreb af parasitter, der især angriber underekstremiteterne, idet de lægger deres æg under huden og æder kødet bort.

»Næste dag besluttede jeg at tage begge drenge til mig. Jeg kunne ikke se anden udvej, hvis Wilson skulle reddes fra sit tidligere liv med dets fristelser, og hvis jeg skulle pleje Zacharias fødder. Bedstemoderen var henrykt, da jeg foreslog hende denne løsning. Hun havde været helt i vildrede med, hvad hun skulle stille

op med de to drenge, som hun ikke kunne styre, og så var der også to munde mindre at mætte.»

John bar Zacharia hjem til sin hytte og fik ham hurtigt til lægen, som han nu var blevet meget gode venner med. Da lægen havde undersøgt drengens ben, sagde han: »Der er intet at gøre ved ham. Han er ødelagt, jeg kan ikke hjælpe ham!»

Det var en sørgelig besked, men John vidste, at det ikke var uden grund, Gud havde ført ham sammen med denne dreng, og John troede på undere. Han pakkede de tilredte, betændte og forkrøblede fødder i plastikposer og bar ham hjem til sin hytte. Hver eneste dag vaskede han sårene og råbte til Gud for drengen. Men der gik lang tid, og intet hændte. Der var overhovedet ingen tegn på bedring.

EN DAG rejste John til Mombassa, hvor han skulle have en uges møder. Da han var på vej hjem igen, kom han med bussen til en by, der hedder Kisumu. Pludselig talte Guds Ånd til ham: »Du skal købe sko til din syge plejesøn her!»

»Nej», tænkte John, »det må være mine egne ønskedrømme, der spiller mig et puds!»

Men stemmen lød igen i hans indre: »Køb de sko! Stå af bussen og gå hen i en butik og køb de sko!»

Efter at have protesteret nogle gange, blev John dog overbevist om, at det var Herrens røst. Han stod af bussen og gik hen til en skoforretning. »Herre, jeg ved jo slet ikke hans skonummer, for han har jo aldrig haft sko på, fordi han er så forkrøblet!» Men efter nogen tids søgen købte John et par sko, som han håbede ville passe, og også et par strømper.

Han tog en anden bus hjem og gik til fods det sidste stykke vej til sit hus. En dreng kom ham i møde, glædesstrålende - GÅENDE - helt ubesværet! Det var

hans lille forkrøblede dreng, der på mirakuløs vis var blevet helbredt i de 8 dage, John havde været borte! Fødderne var helede, rettet ud og havde normal form, - og strømper og sko passede nøjagtigt!

Der var glæde og jubel i det lille hjem, hvor John nu havde de to brødre boende hos sig. Da familien således var vokset, sendte Gud også mere til John, nemlig 30 pund om måneden - dobbelt så meget som før.

GUD SOVER ALDRIG! John var klar over, at Herren holdt øje med ham og børnene, og at Han havde en plan med deres liv.

Kapitel 6

BREV FRA DANMARK

Det rygtedes hurtigt, at John havde hjulpet disse to drenge, og at de havde det trygt og godt hos ham. Der kom snart flere til, små og store drenge, som havde levet på gaden, på møddinger, og som var blevet udnyttet på mange forskellige måder - allesammen hjemløse. Hytten begyndte at blive noget trang til så mange.

En dag tog John den lille, helbredte dreng med sig til sin ven, lægen. »Hvad mener du om disse fødder?» spurgte han ham.

»De ser fine ud!» svarede lægen, »hvorfor?»

»Fordi, det er dem, du undersøgte for nogen tid siden, og hvor du sagde, at intet kunne gøres! Nu ser du, hvad Gud kunne gøre!»

Lægen var målløs af forbavselse, men han var klar over, at der virkelig var sket et mirakel. Efter den tid gjorde han alt, hvad han kunne, for at hjælpe John.

»Vi har faktisk en bygning, I kan flytte ind i,» sagde han en dag til John, »den er for lille til vort brug.»

Også på andre måder så de Guds omsorg for deres brogede flok. Hver gang nye, forældreløse børn blev indlemmet i deres mærkelige familie, og det månedlige budget steg, øgedes også deres indkomst. John bad aldrig mennesker om penge; han gik direkte til Gud. Alligevel var han mange gange spændt på, hvor næste måltid ville komme fra.

EN DAG fik John sig en ordentlig lærestreg!

Der blev banket på døren, og da John lukkede op, så han en meget fattig mand stå udenfor med et bekymret udtryk i ansigtet.

»Jeg ved, du hjælper mange,» sagde manden, »nu er jeg kommet i stor nød. Jeg har mange børn, som skal i skole. De skal have tøj på og mad hver dag. Kan du ikke hjælpe mig med lidt skolepenge?»

John kunne hurtigt besvare det spørgsmål, for han havde kun 20 shillings tilbage - lige nok til morgenmåltidet næste dag, og så var »kassen» tom! Han var derfor lige så hjælpeløs som manden uden for døren.

»Desværre,» sagde John beklagende, »jeg kan ikke hjælpe dig.» Han satte sig på en stol, da manden var gået. Han var lidt bekymret for morgendagen. Da var der en lille fyr i familien, som kravlede op på Johns skød og så meget bestemt på ham. John havde undervist børnene om Jesus og hans underfulde kærlighed, så de små var allerede godt inde i Skriften.

»Der er noget galt!» sagde drengen.

»Hvad mener du?» spurgte John overrasket.

»Jo, der står i Bibelen, at man ikke må vende sig fra den, som vil låne, og man skal give til de fattige, og nu sagde du for lidt siden til den stakkels mand, at du ikke kunne hjælpe ham, og så har du dog penge i din skjortelomme. Hvorfor gav du ham ikke pengene?»

Der blev kamp i Johns indre. Men det endte med, at han gav drengen de 20 shillings og bad ham løbe efter manden og give ham den.

Derefter så John lidt sarkastisk op i loftet og sagde i sit hjerte:

»Hørte du det, Herre? Nu vil jeg gerne se, hvordan du klarer den sag!» Det var ikke fri for, at han følte sig lidt modløs, men han samlede børnene til bøn, og de ventede spændt på Guds indgreb.

GAVE FRA DANMARK

Det var netop postdag den dag, og da John kom ned til postkontoret, lå der et brev fra KIRKEKLOKKEN med en gave fra en ven i København. Beløbet var en dansk check, der omregnet til kenyansk mønt blev 40 dollars. Det blev et stort tegn for John, at brevet, der havde været 3 måneder undervejs (sendt ad søvejen) lige skulle ankomme den dag, hvor de intet havde!! DET HJALP HAM SIDEN TIL IKKE AT TVIVLE PÅ GUDS OMSORG, når der var vanskeligheder. Denne gave strakte til, så de havde hjælp i lang tid.

»Det var et godt eventyr, en rørende historie,» siger du måske. »Gid sådan noget skete i virkeligheden!»

Men dette er virkelighed, og derfor skriver jeg om det! Jeg har siddet på John Greens kontor og spurgt ham ud og fået alt dette at vide. Herren ledte os til dette børnehjem, og jeg havde aldrig tænkt mig at skrive særlig udførligt om stedet. Men da vi satte vor fod i denne store familie, talte Guds Ånd klart til mig: »SKRIV!» Og jeg kan ikke andet. Der er noget, der presser på indeni mig: »Skriv alt, hvad du ser og hører her, så Herrens navn kan blive herliggjort!»

Der er flere grunde til, at jeg må skrive. Guds Ånd taler så stærkt til os om, at MANGE vil få Herrens kald til tjeneste i vor tid. Derfor må din tro blive styrket ved at høre, hvad GUD gør, når et menneske udleverer sig til Ham. Gå ud i tro på Herrens løfter. Han, som kalder dig, Han vil også gøre det, der skal gøres, men vi er ofte så optaget, at vi ikke hører Herrens tale til os.

Dernæst skal dette, som er skrevet, og de undere, jeg skriver om, styrke os alle i forbønnens tjeneste. Det er aldrig et en-mandsværk, når et menneske bliver kaldet ud. Vi kan alle være med til at bede og holde hænderne oppe på dem, som er ved »fronten».

Lille Sara blev fundet efterladt på en mark, 3 år gammel.
Ingen familie er blevet fundet.

Jacaranda Cottage

Testimony Home - Vidnebyrdets Hjem

En gruppe af drengene fra hjemmet

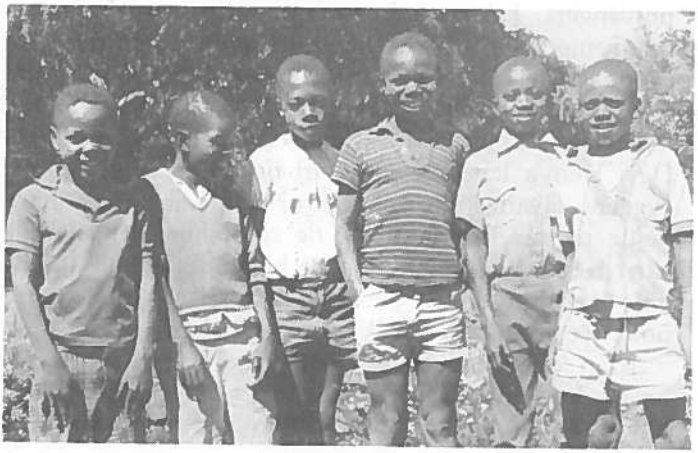

Kapitel 7

DEN FLINKE BISKOP

John havde efterhånden fået en ret stor familie. Flere og flere børn, som ikke havde noget hjem, forsultne, magre, mishandlede og forladte børn, fandt vej til Johns lille hus på hospitalets grund. Han boede gratis, men der var til gengæld heller ingen ruder i vinduerne, ingen døre mellem de små værelser og ingen mulighed for at få et bad. Børnene trængte i høj grad til vand, sæbe og skurebørster, men selv om det var primitivt, klarede den lille familie skærene. Til tider havde de kun 1 shilling om dagen til mad, men efter en tid hjalp Herren dem, så der var 7-8 shillings til deres rådighed, og på mirakuløs måde klarede de hver dag.

Men der opstod et problem, som kunne blive skæbnesvangert. John var jo kommet til Kenya for at arbejde med »Trinity Fellowship», men da de ikke ønskede at virke med socialt arbejde, som John jo følte sig kaldet til, måtte han »sige op», og så kunne han heller ikke længere få arbejdstilladelse gennem dem. Og i Kenya kan man ikke arbejde uden et selskab »i ryggen». Hvad skulle John gøre? Hele hans måde at arbejde på var fremmed for de selskaber, der allerede var i Kenya, og ingen af hans bekendte tilbød at lade ham arbejde under deres »beskyttelse» - de syntes nok, det hele var for usikkert og vanskeligt.

John og drengene gik i inderlig bøn til Gud. De havde kun kort tid tilbage, inden arbejdstilladelsen udløb. Johns hjemmefront var jo blot en flok venner

fra forskellige små bedegrupper, så John sagde: »Herre, DU har sendt mig ud. DU er den eneste, som kan hjælpe mig!» og - GUD SOVER ALDRIG! Endnu engang skulle John og drengene få lov at se et under.

FIRE DAGE før arbejdstilladelsen udløb, blev der sendt bud fra biskoppen for den anglikanske kirke i Maseno. Han ville gerne tale med John om noget vigtigt, blev der sagt.

John tog afsted til biskoppen, spændt på, hvad det kunne være. De talte længe om meget forskelligt, om Johns kald, arbejdet med børnene, hans tros-grundlag, - og biskoppen fortalte ham, at han i otte år havde bedt Gud om at sende nogen, der ville tage sig af de mange, forsømte børn rundt om!

Omsider kom de ind på Johns problem, som biskoppen havde hørt om, vedrørende arbejdstilladelsen, der var ved at udløbe. Og nu kom overraskelsen til John! Biskoppen fortalte, at han havde talt med sit præsteskab, og de var blevet enige om at tilbyde John, hvis han selv ønskede det, at han kunne arbejde under den anglikanske kirkes beskyttelse overfor myndighederne. De ville ikke kunne give ham økonomisk hjælp, men han ville få frie hænder til at virke som hidtil.

Det var fantastisk for John at opleve dette! Han tog glad imod det kærlige tilbud og ilede hjem til drengene for at fortælle dem om Guds underfulde omsorg. Oveni al denne velsignelse havde biskoppen også sagt, at han ville være dem behjælpelig med at finde en bedre bolig. Hvor var Gud god og trofast! De havde fået langt mere end de havde bedt om!

Ca. 4 måneder efter at John havde modtaget de første drenge, fik han tilbudt en tjenestebolig, der var blevet overflødig, da en ny var blevet bygget. Den

fandtes også på hospitalets grund, og tre dage før julen 1969 flyttede de ind i huset, der var både større og bedre end det, de havde haft. Her var der glas i vinduerne og døre mellem rummene, ligesom der også var et rigtigt badeværelse! Hvor var det vidunderligt at kunne tage sig et bad så ofte, man havde behov for det! Det var en stor dag!

De fik god brug for den ekstra plads, for John fik nu ofte gæster. Han lærte en masse mennesker at kende og blev bedt om at komme ud flere steder og fortælle om Jesus. Der var vidt åbne døre på skolerne, hvor mange unge modtog Jesus som deres Frelser. Sammen med de unge kristne, der besøgte John, tog han ud på markedspladser, gik på husbesøg og oplevede, at mange mennesker var hungrige efter Ordet og omvendte sig fra mørke til lys. John blev også bedt om at undervise på et teltstævne, som Kenyas Kristne Elev-Fællesskab holdt.

Kærlighedens og troens evangelium udgik fra det lille hus ved hospitalet. Samtidig var det en konstant trosprøve at få det hele til at løbe rundt. Det var kun Gud, der kunne skaffe penge til skolegang, tøj, mad og meget andet til de mange børn; men selv om det sommetider så sort ud, kom hjælpen altid lige tidsnok til at familien kunne leve videre.

JOHN har fortalt, at i alle årene, siden han rejste fra England, havde Mrs. Drake (som vi hørte om i kapitel 4) skrevet til ham hver måned. Hun havde ikke sendt penge, men de breve, hun havde skrevet, havde været helt specielle. Hun havde altid truffet lige i centrum med et ord, hun havde fået til dem fra Herren, og det havde altid passet på en prik til deres aktuelle forhold og akutte problem. John fortalte, at disse breve havde

betydet mere for ham end nok så mange penge ville have gjort. Hun døde i 1976.

Han siger: »Dette arbejde er et samspil. Det er ikke så meget det, jeg gør, som det, en hel hær af mennesker, som er blevet involveret, gør sammen med mig. Og Gud ser jo til hjertet og til motivet bag det, man gør, om man virkelig tror på Ham og har tillid og kærlighed til ham. Ud af det hele kommer der så blot ære og pris til Jesus!»

SNART voksede familien så meget, at der igen krævedes mere plads. Lægen, Johns gode ven, kom en dag og tilbød John et endnu større hus. Det var jo vidunderligt!

De flyttede ind, men glæden varede kun kort, for det viste sig, at hospitalet skulle udvide sin stab for at kunne hjælpe så mange som muligt, og derfor blev der pludselig igen brug for alle bygningerne.

En dag fik John og drengene besked om, at de skulle forlade huset inden månedens udgang. Det kom som et chok for dem.

Igen råbte de til deres himmelske Fader. For hvor skulle en så stor flok flytte hen? og hvem ville have dem boende, når de ikke kunne love penge at betale med? Det hjalp ikke, at John forklarede, at de levede i tro til Gud alene, for så rystede folk bare på hovedet.

Der var ikke mange, der forstod hans specielle kald fra Gud.

Kapitel 8

KÆRLIGHEDENS ARM

Biskoppen, som engang tidligere havde været så hjælpsom overfor John, og som i mellemtiden var blevet udnævnt til ærkebiskop, den første afrikaner, der nogensinde havde opnået denne høje rang, havde igen sendt bud efter John. Han skulle snart flytte til Nairobi og ville gerne have en samtale med John forinden.

John var spændt på, hvad det kunne dreje sig om denne gang, og tog afsted med forventning. Han blev heller ikke skuffet. Det viste sig, at denne Guds mand igen var udset til at skulle hjælpe ham.

Biskoppen sagde til ham: »Min hustru og jeg og mange i vor kirke er klar over, hvor vigtigt dit arbejde er, og vi har besluttet at tilbyde dig vort eget hus her, når vi flytter til Nairobi. Det vil sikkert få mange kritiske tunger til at tie.«

HVILKEN OVERRASKELSE, og hvilken mægtig Gud, som hele tiden holdt øje med sine små! Huset var mindre end deres nuværende, og de var 21 ialt til hverdag, men det skulle nok gå. Det lå temmeligt langt fra alfarvej, men det havde så til gengæld den gode side, at de svage af drengene ikke blev fristet til at opsøge barerne i byen, da det var alt for langt at gå. Det var jo ikke engle, John fik ind i sit hjem. Det var børn og unge, som kun havde kendt til det rå liv på barer og på vejene. De anede ikke, hvad god opførsel

var og havde aldrig kendt til kærlighed og respekt, men havde kun lært at forsvare sig og overleve, koste, hvad det ville.

Det, at være FAR for sådan en flok drenge, krævede en masse kærlighed, men også disciplin. Drengene kom fra forskellige afrikanske stammer, og det er ofte svært for stammerne at acceptere hinanden, og nogle ønsker at dominere over andre. John havde nok at gøre med at undervise dem om Jesu store kærlighed og om næstekærlighed.

EN AFTEN hørte han, at der var spektakel i et af soverummene. Han skyndte sig derind og standsede chokeret i døren. Der stod en af de sidst ankomne drenge med en brødkniv løftet over en dreng fra en anden stamme. Drengene stirrede vildt på hinanden, og John var ikke i tvivl om, at der var stor fare på færde. Han sprang hen og stillede sig imellem de to drenge, med fare for sit eget liv; men han kunne ikke gøre andet! Drengen med kniven så chokeret på ham og råbte: »Flyt dig, jeg skal dræbe den usling!»

»Skal du dræbe ham, må du dræbe mig først!» sagde John roligt. »Du får ikke lov at gøre ham noget ondt!»

Hadet lyste ud af drengens øjne.

»Hvorfor forsvarer du ham? Hans stamme er modbydelig, jeg hader ham, jeg vil ikke bo på samme værelse som den slags mennesker! Hvorfor sætter du så meget på spil netop for hans skyld?»

John så kærligt på drengen og sagde: »Jeg beskytter ham af samme grund, som jeg ville beskytte dig, hvis du var i en lignende situation! Jeg elsker ham, og jeg elsker dig og alle de andre ligeså højt. Jeg ville give mit liv for at redde jer, og det samme har Jesus gjort. Han elsker dig!»

Drengen stod helt målløs og stirrede på John. Aldrig havde nogen elsket ham, og her stod en og fortalte ham helt ærligt op i hans åbne ansigt, at han ville gøre alt for ham. Pludselig brast det for ham. Han havde aldrig oplevet noget lignende! Han faldt hulkende om foran John. Pludselig var alt det hårde og kolde i ansigtet væk, og John fik lov at vise denne dreng Guds inderlige barmhjertighed og nåde imod ethvert menneske, uanset race og hudfarve. Efter denne begivenhed blev der en ny atmosfære på soverummet.

HVER GANG, der kom en ny dreng ind på hjemmet, var der en lang tilpasningsproces at komme igennem. Der var mange, hårde ting, der skulle nedbrydes.

De, der havde oplevet livets allerhårdeste sider, krævede stor tålmodighed og kærlighed. Det største og bedste, der kunne ske, var, når en af drengene gav sit hjerte til Jesus. Kun Gud kunne sætte disse drenge virkelig fri.

JOHN var lykkelig for, at der nu var skabt mulighed for, at de kunne flytte ud i biskoppens hus. Der var ganske vist en del besværligheder forbundet med, at huset lå så langt fra byen, fordi man da måtte gå den lange vej i al slags vejr, men de priste Gud for tag over hovedet.

Så endnu engang flyttede den store familie og prøvede at skabe et hjem.

Samtidig blev arbejdet organiseret. I Kenya kan man ikke have et sådant børnehjem uden at det er registreret, - med en komite, som varetager dets interesser. Nu gav Gud John den bedst mulige, bestående af troende brødre fra forskellige, kristne trosretninger, som han kunne være helt eet med, og som

havde den samme nød for børnene, som han selv. John blev valgt som sekretær. De havde mange planer for fremtiden, men da økonomien fortsat kørte stramt, betød det, at de måtte bie, og John tilbragte mange timer på knæ i bøn til Gud for sine børn. Han kom til at lære meget om Guds trofasthed igennem alle de prøvelser og kampe, han oplevede. Det var dog løn nok for ham at se, at drengene lidt efter lidt faldt til ro og betragtede ham som deres far, og at de nød atmosfæren og kærligheden i hjemmet.

De kunne nu også begynde at gå i skole og leve et normalt liv.

DA FAMILIEN var blevet installeret, skete der snart det, at flere og flere forældreløse børn opsøgte John, eller blev sendt til ham. Andre fandt han halvdøde rundt om i vejgrøfter eller på markedspladser. Kunne han vende dem ryggen og sige: »Vi er allerede for mange i huset, og økonomien kan ikke bære flere!»? Det mente John ikke, men komiteen havde ladet John forstå, at han ikke burde tage flere end 20 drenge ind. Men det varede ikke længe, før de var 36! »Hvad ville Jesus have gjort?» tænkte John. »Ville Han have sendt dem bort? Nej, det ville han, uden tvivl, ikke!»

Og det kunne John heller ikke få over sit hjerte at gøre! Men det gav ham vanskeligheder med mennesker, der bebrejdende sagde til ham, at han ikke kunne regne med at få støtte til så mange - han måtte sætte grænsen et sted!

John kendte kun een vej at gå, når problemerne tårnede sig op. Han gik ind i sit lønkammer og lukkede sin dør og bad til sin himmelske Far, der ser i løndom og svarer i det åbenlyse!

Men selv om byrderne ofte var så tunge, at han var

ved at segne under dem, så hjalp Gud dog fra dag til dag, og de fik den daglige føde. Det var ikke fornemme retter, men alle blev mætte.

Situationen forværredes i 1977, da regnen udeblev i Kenya.

Det blev meget svært at skaffe fødevarer, og det, man kunne købe, steg voldsomt i pris, så at der måtte købes ind med stor forsigtighed.

Det var umuligt at holde de mange børn i skole, skolepengene var for dyre, - så John begyndte selv at undervise dem fra kl. 8 til 16 hver dag. Han underviste i engelsk, geografi og religion, mens et par afrikanske brødre underviste drengene i andre fag.

En dag fik John og hele familien igen en lærestreg!

Kapitel 9

EN PIGE FRA KIKUYU STAMMEN

Pludselig udeblev al økonomisk støtte til hjemmet! John bad og råbte til Gud om nåde og hjælp, men deres lille beholdning svandt fra dag til dag. Efter 20 dages forløb, var alt brugt op, og John tog for de sidste skillinger med bussen de 20 kilometer ind til byen, Kisumu, der ligger i nærheden af Victoriasøen. Han ville se, om der var gået nogle penge ind på deres bankkonto. Men det var der ikke, så han måtte tage den lange vej hjem med uforrettet sag. Hvad kunne dette betyde?

John gik ind for Guds ansigt og prøvede at være stille og lyttende for Ham. Da nåede Helligåndens stemme Johns indre.

De to lærere, som hjalp John, og som først for nylig var blevet kristne, havde stor indflydelse på børnene. Nu var der sket det, at de var blevet fædre, skønt de var ugifte. Alle vidste om det, og både børnene og de pågældende gik bedrøvede omkring. De to piger, der var involveret, boede alene med deres babyer et andet sted.

John blev klar over, at Gud ville, der skulle være rene linier på et sted som deres, og han fik også at se, hvordan han skulle gribe sagen an. De to lærere var fattige og ejede ikke jord, så de havde ikke haft mulighed for at gifte sig med deres piger. De ønskede at leve som kristne, men kunne ikke finde ud af, hvordan det kunne lade sig gøre. John foreslog dem nu, at

de blev gift, og at de kunne komme med deres familier og bo på børnehjemmet.

Aldrig så snart var dette bragt i orden, før de igen mærkede Guds velbehag, og freden vældede ind over hjemmet, som en mægtig flod. Midlerne begyndte også igen at komme som sædvanlig, så at de mange munde kunne mættes.

VI SKAL NU gå lidt tilbage i tiden! Vi ser en lille, krøllet pige, som sidder uden for en afrikansk hytte i i landsbyen, Kirenga, i Central-Kenya. Hun er en sød lille krøltop, livlig og glad. Intelligent er hun også, det lyser ud af hendes klare øjne. Hun hører til Kikuyu stammen, som præsident Mzee Jomo Kenyatta også tilhørte. Men i øjeblikket er hun for lille til at vide noget om stammer og den slags, og hun ved heller ikke, at hendes far og mor nu, mens hun sidder her og leger, er blevet enige om at skilles og forlade hinanden. Lille Esther, som pigen hedder, er lykkeligt uvidende om det ulykkelige ægteskab, hendes forældre har, og som nu er ved at blive opløst.

EN DAG rejste begge forældre hver til sit, og Esther blev overladt til sin farmor. Det var nok Esthers lykke, for hendes farmor troede på Gud og var en oprigtig kristen, som søgte Guds hus og lagde alt i hans hånd. Som dagene gik, oplevede Esther, at der var godt og trygt hos hendes farmor, selv om den ældre kvinde var streng og ville have, at Esther skulle lyde og opføre sig pænt.

Der var meget, meget fattigt i farmoderens hjem, så der skulle spares og passes på, men heldigvis huskede Esthers mor dem. Hun havde fået arbejde i storbyen Nairobi og sendte af og til penge til deres underhold til mad, tøj, osv. Farmoderen havde stor indflydelse

på Esther. Der var bare een ting, Esther ikke kunne lide under opvæksten: Farmoderens »lovtrældom», som hun i sit stille sind kaldte farmoderens strenge kristendom.

»Bare vent, til jeg bliver voksen og får min frihed,» tænkte Esther, »så skal jeg vide at gøre brug af den!»

Men da tiden kom, hvor Esther skulle til at gå på de højere skoler, væk fra hendes farmors strenge opdragelse og kristendom, kunne Esther alligevel ikke glemme Jesus og alt, hvad hun havde taget med sig fra hjemmet. Hun havde et oprigtigt hjerte, så selv om hun slog sig løs engang imellem, svigtede hun dog alligevel ikke den oprigtige tro, hun havde i sit hjerte. Men hun var ingen bekendende kristen og havde også en del modvilje mod Gud på grund af sin strenge opvækst.

I 1964 fik hun en god eksamen og blev senere optaget på Kenyatta Lærerkollegie. Her læste Esther til lærer de næste tre år. Og her mærkede hun, at Gud ikke havde glemt hende. Der var flere kristne på skolen, og de benyttede alle anledninger til at vidne for hende og prøve at få hende med på møder. Hun stod imod længe, men mange bad for hende, og en dag måtte hun overgive sit liv betingelsesløst til Jesus. Hun oplevede en forunderlig glæde i sit hjerte og en frihed og fred, som aldrig igen forlod hende. Hun læste Guds ord og levede i nær kontakt med Gud i bøn, og hun havde et inderligt ønske om at tjene Jesus på en eller anden måde.

ESTHER havde en god kristen veninde, og de begyndte sammen at gå til kristne møder i et hjem, der tilhørte en britisk lærer på en anden skole. Men her mødte Esther en kristendom, som hun ikke kunne

acceptere. Der var flere ting, hun var uenig med ham om, ud fra Skriften. Hun ønskede at tjene Jesus af kærlighed og på en naturlig måde, så de fik sig af og til en diskussion.

En dag sagde denne broder til hende, at han fik besøg af en prædikant, der hed John Green; han skulle fortælle om sit arbejde.

»Så kan du og din veninde komme og tale med ham efter mødet hjemme hos os over en kop te,« tilbød han.

Esther takkede ham for det.

Hun mente, at hun før havde truffet denne John Green, så hun gik til mødet og satte sig bagest i salen. Da hun så taleren, forstod hun, at det alligevel ikke var den John Green, hun kendte, så hun var spændt på, hvad denne kunne have at sige. (Det var naturligvis den John Green, som denne bog handler om, og som på det tidspunkt havde 36 drenge samt en hund i sin familie).

Han forkyndte Guds ord på en levende og inspirende måde, og Esther lyttede med glæde.

Pludselig slog en tanke ned i hende: »DENNE MAND BLIVER DIN ÆGTEMAND!«

Hun blev både bleg og forvirret. Hvor hun skammede sig over en sådan tanke, hun måtte jo være fra forstanden! For det første var manden hvid, og hun skulle i hvert fald ikke giftes med en hvid, og han ville da bestemt heller ikke giftes med en sort! Det var hun bombesikker på! Og for det andet stod manden og talte om en flok børn, han havde, så han måtte jo være gift! Nej, hun måtte skyndsomt se at komme bort fra sådanne tanker!

Men det blev ved at lyde klart for hende: »Dette er din tilkommende mand!«

»Kære Gud,« bad Esther, »tilgiv mig mine tanker.

Jeg ved, jeg har bedt dig om en livsledsager, - jeg føler mig sommetider ensom, - men tilgiv mig mine tanker om denne John Green.»

Men pludselig blev Esther helt klar over, at det virkelig ville blive sådan, og at det var Guds vilje!

Hun havde mest lyst til at flygte, men hun og hendes veninde havde jo lovet at følge med hjem efter mødet. Så de gik til lederens hus, og Esther følte sig meget mærkelig tilpas!

Kapitel 10

ESTHER KØBER FRIMÆRKER

Det blev et lidt underligt teselskab!

John var spændt på at møde de to unge piger, som ikke kunne godtage lederens undervisning. John havde netop en serie møder på denne broders skole, faktisk i den samme bygning, hvor han havde sit hjem, og hvor hjemmemøderne blev holdt.

Da Esther den aften trådte ind i stuen efter mødet, så John hende for første gang, idet han ikke havde lagt mærke til hende under mødet.

PLUDSELIG fik han en helt klar følelse af, at han betragtede sin tilkommende hustru!

John fik et mindre chok! Han var forlængst holdt op med at tænke på giftermål. Desuden kunne han ikke forestille sig, at nogen kvinde kunne ønske at gifte sig med en mand, der allerede havde 36 børn! eller gå ind til det mægtige ansvar, det ville kræve, at være mor til så mange!

Nej! Og han havde bestemt heller aldrig tænkt sig at blive gift med en afrikaner! Disse mærkelige følelser måtte han se at blive kvit!

Hvad var der dog i vejen med ham i aften?

Ingen sagde noget, der kunne pege hen på noget usædvanligt, og ingen lod sig mærke med noget. Det hele var for usandsynligt!

Men da John senere vendte hjem til børnehjemmet, blev tankerne om Esther som hans hustru ved med at kredse i hans hoved.

»Kære Far i Himlen,» bad han, »jeg forstår ikke dette! Er det fra dig? Ellers må du hjælpe mig af med disse tanker!»

Men visheden blev kun forstærket ved disse bønner!

»Jamen, Gud, JEG skriver ikke til Esther. DET gør jeg ikke! Er det virkelig din vilje, så må du gøre det sådan, at hun skriver til mig!»

ESTHER gik ligeså i sin daglige gerning og kunne på sin side ikke slippe John af tankerne. Hvad skulle hun dog gøre? Hun bad, og hun forsøgte at skyde det hele fra sig, men intet hjalp! Hun vidste, hvor mange vanskeligheder, der ville opstå, om hun giftede sig med en hvid mand. Og hele hendes familie ville være imod det. De var af så forskellig baggrund, at tusind ting, ville gøre det umuligt.

Men en dag, mens hun bad, følte hun helt klart, at hun skulle skrive til John!

»Kære Gud! Jeg er jo en pige! Jeg kan da ikke skrive til en mand! Og hvad skal jeg skrive?»

Hun frygtede, at John skulle gætte hendes følelser for ham.

Men da hun senere gik forbi posthuset, slog en tanke ned i hende: »Du skal gå ind og købe en masse forskellige frimærker og sende dem til John!»

Hvilken mærkværdig tanke!

Men hun vidste, at John levede i tro, så måske kunne det være til hjælp for ham!

Resolut gik hun ind og købte frimærker af alle slags! Damen ved skranken så forundret på hende og tænkte sikkert, hvad sådan en ung dame mon skulle med så mange frimærker!

DA ESTHER KOM hjem, skrev hun et par korte linier til John med tak for sidst og sendte frimærkerne med.

Da John modtog hendes brev, vidste han, uden at åbne det, at det var svaret fra Gud!

Nu skulle han til at tænke i helt andre baner med sit liv!

Han skrev tilbage til Esther, men ikke eet ord om det, Gud havde vist ham!

Nu startede der en korrespondance, som udelukkende handlede om Guds rige, om Esthers og Johns forskellige tanker om Guds Ord.

ET HELT ÅR gik på den måde. Den ene vidste ikke noget som helst om den andens følelser.

Pludselig en dag skrev John en kort og kontant hilsen til hende: HVAD VILLE DU SVARE, HVIS JEG BAD DIG OM AT GIFTE DIG MED MIG?

John troede, der ville komme et jublende svar omgående!

Men han kom til at vente flere dage, inden det kom!

John åbnede spændt kuverten. Men det var som at få en spand koldt vand i hovedet! Der stod ganske kort:

MÅSKE BØR VI HAVE EN SAMTALE - KAN VI TRÆFFES ET STED?

Nu kom John i tvivl. Kunne han have taget fejl af Guds vilje? Så var det hele en flov historie. Han følte sig elendig.

MEN det lykkedes ham at finde en dag, hvor han kunne rejse væk fra børnene og træffe Esther i Nairobi. De skulle mødes i en park under et bestemt træ. John var så nervøs, at han plukkede det ene blad af efter det andet og pillede det i småstykker. Han vred

sin hjerne med, hvad han skulle sige til Esther. Men omsider kom de da til sagens kerne, og Johns hjerte var ved at sprænges af lykke, da Esther gav ham sit JA der under træet. Det var den mest vidunderlige dag i deres liv!

To usædvanlige mennesker havde fundet sammen, fordi GUD havde en plan med deres liv. En usædvanlig livsopgave ventede på dem!

EFTER AT JOHN havde fået Esthers ja, drog han lykkelig hjem til sine drenge. Nu opstod der imidlertid et andet problem. Når man skal giftes med en afrikansk pige, må man betale noget, der hedder en »dowry» - en brudepris. Det kan være køer, geder eller rede penge. Hvis en pige kan fås gratis, regnes hun ikke for meget værd. Sådan er det de fleste steder i Afrika. Nu var det spændende, hvordan Esthers mor ville forholde sig til deres påtænkte giftermål.

»Kære himmelske Far,» bad John. »Du har arrangeret vor forening. Nu må du hjælpe mig i denne vanskelige situation. Du ved, at jeg hverken ejer geder, køer eller penge, så jeg kan ikke købe Esther. Lad mig få lov til at modtage hende af din hånd!»

Efter at John havde bedt, skulle han og Esther møde hendes mor på en lille cafe i Nairobi.

Kapitel 11

BRYLLUP OG 36 BØRN

Esthers mor viste sig at være en meget livlig og temperamentsfuld dame, der lo og snakkede meget. Det varede derfor ikke længe, før alle i cafeen vidste, hvad sagen drejede sig om! Esther og John kunne være krøbet i et musehul, men der var ingen vej udenom - tingene måtte drøftes igennem! Til deres store glæde viste det sig, at den varmhjertede mor var ualmindelig positiv, og da hun havde hørt enkelthederne, ville hun bestemt ikke forlange nogen brudepris af John.

Hvilken lettelse, og hvilket under for det vordende brudepar! De priste Gud i deres hjerter!

Efter den dag prøvede de at holde stævnemøder, så ofte det lod sig gøre. Men det vrimlede altid med børn på hjemmet. Hvis de sad i bilen og prøvede at snakke i enrum, varede det ikke længe, før et eller andet lille krushoved dukkede op og tittede ind.

Johns drenge var meget nysgerrige efter at vide, hvad deres far var ude på! John og Esther længtes meget efter, at de altid kunne være sammen.

Men der gik ret lang tid, hvor de blot måtte nøjes med at mødes nu og da, og så ellers korrespondere.

Esther var ansat som lærer og havde sit arbejde at passe. Hun fik ret god løn, og hun havde en lille bil til deling med sin veninde.

MEN ENDELIG oprandt den store dag. Brylluppet fandt sted på en stor missionskonference med 700

deltagere. Det blev tillige et herligt vækkelsmøde, hvilket bekræftede overfor John og Esther, at Guds rige velsignelse hvilede over deres forening.

Bryllupsnatten blev tilbragt på et hotel i Nairobi. Da de næste morgen skulle videre, stod de et øjeblik med deres kufferter ved hotellets skranke og betalte regningen. De vendte sig og greb efter bagagen, men Esthers kuffert var væk! De ledte overalt, men uden resultat, og tilsidst måtte de tage af sted med uforrettet sag. Det var et stort tab for dem, for den indeholdt Esthers brudekjole og hendes Bibel. Det havde været deres mening, at hun skulle have været iført hele sit skrud, når de senere skulle holde fest med børnene i Maseno. Nu blev det ikke til noget, og det var en stor skuffelse.

Men Johns eneste kommentar var: »Det begynder godt for os to! Vi får sikkert et spændende liv sammen!»

Heldigvis har John og Esther en fantastisk humor og en dejlig, glad, afslappet måde at tage tingene på! Det smitter også af på omgivelserne, og det har hjulpet dem igennem mange ting, der ville have fået andre til at fortvivle.

Det var en usædvanlig situation for en ung, nygift kone pludselig at blive mor til 36 børn på een gang!

Men Esther følte allerede, hun elskede dem, selv om hun ikke kendte den enkelte endnu.

Der opstod dog et problem, som hverken hun eller John havde forudset. Børnene var jaloux på hende, fordi de nu pludselig skulle dele deres elskede far med hende! De viste hende derfor en lidt fjendtlig holdning, der gjorde det meget vanskeligt for hende at sige og gøre det rigtige. Selv hunden var jaloux på hende og knurrede, så snart den så hende!

Esther kom til at føle sig lidt modløs. Hvordan

skulle hun klare denne store opgave og vinde børnenes tillid?

Heldigvis havde Esther et fortroligt forhold til Jesus. Stakkels mennesker, som selv prøver at klare problemerne i denne verden! Det er ikke så sært, at mange må give op.

Men Esther kendte bønnens vej, og hun fik en forunderlig vished om, at Gud ville gribe ind og hjælpe hende.

Hun passede stadig sit arbejde som lærer og kørte i sin lille bil til og fra arbejde hver dag. Hun havde fået venindens halvpart af den forærende i bryllupsgave.

Hun ønskede at beholde sit arbejde, dels fordi hun var meget glad for det, og dels fordi hun havde indrettet hele sin tilværelse på at fungere som lærer. Desuden var det klart, at de havde god brug for hendes løn. Det viste sig hver måned, at de kun lige kunne få det hele til at løbe rundt.

John tænkte dog sit og bad til Gud. Han elskede Esther af hele sit hjerte. Hun var den mest vidunderlige, lille kone, han kunne have ønsket sig, og han var Gud så taknemlig for, at de var blevet ført sammen. Esther var intelligent og dygtig, kunne klare det utroligste og havde en sund dømmekraft. Hvor var han heldig! Han, som havde troet, han skulle gro fast som ungkarl, havde nu fået en medhjælp, som var både effektiv og varmhjertet. Men John kunne ikke lade være med at tænke og ønske: »Bare Esther ville holde op med at arbejde!»

Det ville være så dejligt at have hende ved sin side derhjemme blandt børnene hele tiden, så at de kunne tale og bede sammen, så snart problemerne opstod. Der skete jo til stadighed både store og små ting i en familie som deres, og det ville være vidunderligt at stå sammen i alt dette i det daglige!

»Men, kære Gud!» bad John, »jeg vil ikke bede Esther om at forlade et arbejde, som hun elsker og har uddannet sig til. Jeg lægger det altsammen i din hånd!»

John havde lært Gud så meget at kende, at han var sikker på, at selv om Esther holdt op med at tjene penge, ville Gud sørge for dem alligevel. Men han ville ikke såre sin kone eller tvinge hende til at forlade sit arbejde.

EN DAG, da Esther kørte i sin bil, kom der en stor, modgående bus, som hun dagligt traf på vej til arbejde. Chaufføren var nederdrægtig, for han prøvede næsten altid at få hende presset ud i grøften. »Mon han har noget imod kvindelige bilister?» tænkte Esther.

Denne dag var han særlig slem. Hun var nær landet i grøften, men da hun igen havde fået bilen rettet op, og skrækken havde fortaget sig lidt, lød der helt klart en stemme i hendes indre: »Nu er tiden vist inde, hvor du skal holde op med dit arbejde!»

Det kom helt bag på Esther, men hun forstod, at det var Helligånden, der talte til hende. Hun overvejede det og opdagede pludselig, at hun var helt villig til at holde op - hvad hun ikke havde været før.

Men så kom hun til at tænke på, at de ikke kunne klare sig uden hendes månedsløn. Hun måtte overveje det ind for Guds ansigt og så tale med John om det.

Da hun forsigtigt lagde sine tanker frem for John,

opdagede hun til sin forbavselse og glæde, at han nærmest var lettet, - at der ikke var noget, han hellere ville, end at hun skulle holde op! Han var helt sikker på, at Gud nok skulle sørge for dem alligevel.

Det endte så med, at Esther sagde op på skolen. Og det forunderlige skete, at da måneden var slut, havde de haft nøjagtig samme indtægt som hidtil! Gud er god, og Han er også Underets Gud! Og Han har omsorg for faderløse.

Desuden skete der det forunderlige i tilgift, at da Esther begyndte at være hjemme hos børnene, kom de snart til at elske hende over alt på jorden, lige så meget som deres elskede far!

NU KOM også Guds hensigt med de to mennesker frem, at de sammen skulle tage hånd om alle disse stakkels fader- og moderløse børn. Esther som jo selv var afrikaner, kendte deres tankegang, deres sprog, deres mentalitet. Og hendes uddannelse med børn kom hende til gode. Hun blev en rigtig mor for dem og kunne ofte være mellemmand, når der var noget i deres psyke, John ikke kunne forstå. Der blev harmoni og glæde i hjemmet, og nu havde børnene både en kærlig far og en kærlig mor. Priset være Herren!

Det er forunderligt at se, at Gud har en hel speciel kærlighed til de faderløse, ligesom Han også har omsorg for enker, de ensomme og de forskudte. Dette fremgår også klart af Guds Ord.

Kapitel 12

UAFHÆNGIG AFRIKANSK ORGANISATION UNDER GUD

Samtidig med, at Gud sørgede for dem hver dag, havde de dog også masser af problemer. Mange af de børn, der kom ind, var frygtelige karakterer. Der var mange hårde, genstridige typer blandt dem, voldsomme og anti-kristelige. Esther sagde til mig en dag: »Der er kun een årsag til, at disse børn er kommet ind i vort hus: Gud vil, at vi skal give dem masser af kærlighed!»

Der er mange, levende beviser på, at Guds kærlighed, gennem mennesker, har forandret hårde hjerter.

Der skete altid noget i denne store familie. Børneflokken voksede stadig, og der kom igen et tidspunkt, hvor de måtte flytte. De oplevede også storme, som næsten tog pusten fra dem, åndeligt talt, men selv rent bogstaveligt oplevede John og Esther en dag, da de kom kørende ind ad indkørslen til deres område - efter at de havde været en tur i byen - at en mægtig storm pludselig rev taget af deres hus og slyngede det i deres retning, ind på en nærliggende mark. De undgik, som ved et mirakel, at blive ramt. Regnen strømmede ned i kaskader og gennemblødte alt, hvad de ejede, og forårsagede vældige ødelæggelser.

»Hvorfor?» spurgte de Gud.

De fik også svar. Gud viste dem nogle områder, hvor de ikke havde ventet på hans ledelse. De angrede, bad om tilgivelse, fast besluttede på, at gøre det

godt, de havde forbrudt - og i det samme strømmede en vidunderlig, himmelsk fred ind i deres hjerter. Midt i denne store prøvelse, vidste de, at Gud alligevel stadig var med dem.

I 1972 ansøgte John myndighederne om en sag af vigtighed for hjemmet. Ansøgningen blev bevilget, og de blev nu registreret som »Uafhængig Afrikansk Organisation under Gud.» De priste Gud for dette, for det medførte mange positive ting, blandt andet, at de kunne fortsætte deres gode samarbejde med kristne fra andre trossamfund.

Regeringen er nu så trygge ved deres arbejde på børnehjemmet, at folk fra det offentlige gang på gang kommer med børn, som trænger til særlig hjælp, og som de beder John om at tage sig af.

Stadigvæk modtog de også opmuntrende breve fra Mrs. Drake i England. Hun havde hele tiden de helt rigtige ord til dem og altid svar på deres spørgsmål ind for Herren. Tænk, hvor vigtigt det er, at alle lemmer på Kristi legeme fungerer godt! Må Herren gøre os alle trofaste!

En dag blev to små drenge bragt til hjemmet. De var kun tre måneder gamle og tvillinger! Deres mor havde mange børn og ingen mand. Hun var dranker og kunne ikke tage sig af disse to små. De så forfærdelige ud, og den ene, Christopher, havde en medfødt fejl i struben. Han blev mere og mere syg, tynd og elendig, men John havde vished om, at begge drenge ville leve og blive hos ham. En dag kunne Christopher ikke få vejret. I hele 10 minutter åndede han slet ikke, og alle troede, han var død. De råbte til Gud for dette lille menneskebarn, og John lagde ham op på et bord og græd og bad til Gud for ham. Pludselig skete der en forandring: Christopher begyndte igen at trække vej-

ret! Efter en tid var han lige så rask som sin tvillingbror, Anthony. Vi så dem nu, da de var blevet små skoledrenge. Et par kvikke spilopmagere! dejlige drenge, som har et godt og trygt hjem hos John og Esther! Alle beder for, at også deres mor må finde vejen til Gud, men det ser endnu umuligt ud.

SAMTIDIG MED, at John og Esther driver børnehjemmet, har de også stor nød på deres hjerter for de mange ude omkring, som aldrig har hørt om Jesus.

For nogle år siden fik de tilbudt et korrespondancekursus fra England. Det omhandler Frelsens Vej og Livet med Jesus. Det fik de sat i gang og modtog mange elever. Det har bagefter vist sig, at af flere hundrede, som har gennemgået dette kursus, har mange modtaget Jesus som deres personlige Frelser. De har skrevet og fortalt, at først efter at de havde gennemgået dette brevkursus, fik de forståelse for kristenlivet og blev klar over den ufattelige rigdom og underfulde kraft, der findes i troen på Jesus.

Det var Esther, der havde påtaget sig at tage hånd om dette. Det krævede meget af hende, både åndeligt og hvad tid angik; men hun havde nogle modne, kristne unge mænd til at hjælpe sig, og i fællesskab følte de glæde ved at tjene Jesus på denne måde.

Kapitel 13

GUDS FORVANDLENDE KÆRLIGHED

Der er bygget en lille mødesal på hjemmets grund, og her kan alle komme og høre om Jesus. John holder bibeltimer for sine børn tre gange om ugen. Det er ikke dem alle, der har lyst til Herrens vej, men størstedelen af dem følger Jesus og ønsker at vide mere om Ham.

Der skal meget brød til så stor en familie. Det var et problem, som var svært at klare. Men som Elias i ørkenen oplevede, at Gud sendte ham brød med ravnene, da han intet havde at spise, således oplevede John også, at Gud greb ind på en uventet måde. Han var vant til at få hjælp gennem kristne venner, som fik lagt på deres hjerter at sende penge ud til hjemmet. Men en dag kom en inder, som var af en helt anden religion, på besøg på børnehjemmet. Han sagde, at han følte, han skulle hjælpe John og Esther med at mætte de mange børn. Han var forretningsmand og sagde, han ville sørge for 60 brød om ugen til børnehjemmet! Alle var spændte på, om det virkelig kunne passe! Men han har trofast sendt de 60 brød hver eneste uge, - og gør det endnu! Og det er det dejligste brød, man kan tænke sig!

EN DAG kom nogle andre indere på besøg. De ville gerne se hjemmet, som de havde hørt om. Da de skulle hjem, spurgte manden, om ikke John og hele hans familie ville komme til en fest i hans hjem. John sva-

rede »ja tak» til indbydelsen, og da de alle ankom og fik sat sig ned, begyndte snakken rigtigt at gå. De var forundrede over, at John og Esther ville besøge dem, når de ikke havde den samme tro, men John forklarede dem, at han havde stor fred i sit hjerte ved at gøre det. Resusltatet blev, at John fik inderen til at fortælle om sin tro, og bagefter fik John rig lejlighed til at fortælle hele inderfamilien om Jesus. De lyttede intenst og var meget åbne for Ordet. Siden har denne inder ofte bragt kiks, grøntsager og masser af bolcher og andet godt til børnehjemmet. Alt det gode bliver gemt til jul eller andre specielle lejligheder, og så hygger den store familie sig rigtigt med de gode sager! Man er ikke forvænte, så små ting gør stor lykke i dette hjem.

En dag skulle John ind i banken i Eldoret. Ikke i den bank, hvor han har børnehjemmets konto, men i en anden, hvor han tilfældigvis havde et ærinde.

Bankdirektøren kom hen og hilste høfligt på ham. »Jeg har hørt en del om dig,» sagde han, »kunne du tænke dig at oprette en konto her i banken?»

»Det kan jeg ikke så godt,» svarede John, »jeg har min bank her i byen, og er godt tilfreds med den.»

»Ja, selvfølgelig!» svarede bankdirektøren, »jeg mener heller ikke børnehjemmets konto! Jeg tænkte mig, at du kunne flytte din private konto herhen!»

John så forbløffet på ham. »Private konto!» gentog han, »jeg har ingen privat konto! Alt hvad jeg ejer og har er i børnehjemmet!»

Han fortalte nu manden om sit liv og sit kald til at give alle de hjemløse et hjem og være deres far. Efter at have hørt hele historien, stod bankdirektøren længe og tænkte, dybt rørt. »Ved du hvad,» sagde han, »fra i dag vil jeg støtte dit arbejde med 100 shillings om måneden!»

John var meget forbavset. Mon manden virkelig mente det? I så fald var Guds veje forunderlige og hans omsorg fantastisk!

Bankdirektøren holdt sit løfte! Han blev nogle år senere forflyttet til en anden bank, i Nairobi, men han sender fortsat sin gave måned efter måned! Gud er trofast, og han ser til sine små, og velsigner dem, der giver!

NU VIL vi lade John selv berette om en dreng, der hedder Hosea:

»Det var onsdag den 7. januar 1976, at vi på vej hjem, kom igennem Luanda marked. Kl. var næsten 18, og himlen var mørk og overskyet. Et uvejr var i anmarch. Der kom nogle kraftige vindstød, der fik støv og affald til at hvirvle op fra den næsten forladte markedsplads. De sidste handlende var ved at forlade stedet. Vi havde parkeret lige overfor for at få benzin på. En bus kørte frem på den modsatte side af vejen, og jeg fik øje på en lille dreng, der lå ved vejkanten. Han rejste sig med besvær og vaklede nogle få skridt. Han var nøgen, bortset fra en alt for lille og laset skjorte. Så standsede han op med skrævende ben og de opsvulmede knæ samlet. Han så skeletagtig ud og havde sår på kroppen. Der kom et vindpust, som fik ham til at vakle. Han højre arm var permanent bøjet, som om han holdt sammen på en klud omkring skuldrene. I venstre hånd havde han et stykke brød. Højre øje var hævet, og det andet lukket helt i.

»Se den dreng!» sagde jeg til Esther. Hun så på ham. I bilen var der desuden Peter John og en lille dreng, som vi lige havde hentet samme dag, og som nu skulle med os hjem. Vi havde fået fyldt op med benzin, og da jeg så drengen vakle henad vejen, fulgte jeg efter ham i bilen.

Jeg sagde til Peter: »Hop lige ud og se, om vi kan hjælpe ham!» Jeg holdt ved vejkanten. Peter sprang ud og gik hen til drengen, men kunne åbenbart ikke få nogen oplysninger af ham, for han gik hen og talte med nogle markedskvinder. Han kom derefter hen til det åbne bilvindue med drengen, som stirrede ynkeligt på os med sit ene øje, og hånden udstrakt som for at tigge. Han så unægtelig endnu værre ud tæt på.

»Han har epileptiske anfald,» sagde Peter, »og folk siger, at de kender ham godt, for han holder næsten altid til her på markedspladsen.»

EPILEPTISKE ANFALD! Det kunne vi umuligt klare! Vi måtte lade ham være. Andre måtte tage sig af ham, eller han måtte klare sig selv.

»Hvis han har epilepsi, kan vi ikke gøre noget for ham,» sagde jeg. Vi kørte videre - ind i det tiltagende uvejr, som også snart ville indhente den arme dreng, som slet ikke var rustet til at møde det.

I vort hjem har vi set Gud udføre alle slags mirakler. Alligevel var vi ved denne lejlighed fulde af vantro. Hele den nat sov hverken Esther eller jeg. Vi vendte og drejede os, men lige meget hjalp det. Peter John havde haft det på samme måde og måtte til sidst stå op for at bede for drengen, før han kunne finde ro og sove.

Næste morgen sagde jeg til Esther: »Jeg bliver nødt til at hente den dreng, Es!»

Hun svarede: »Ja, det mener jeg også. Jeg kunne slet ikke falde i søvn ved tanken om, hvordan han klarede sig i den voldsomme regn. Men jeg er blot bekymret for, hvordan vi kan magte at passe ham - MEN jeg ved, at JESUS kan hjælpe os og HELBREDE ham!»

Vi kørte så de godt 150 kilometer tilbage til Luan-

da. Både Peter John og Moses Otunga (en af vore drenge, som har begyndt en teknisk uddannelse på et kristent Industri Trænings Center i Nairobi) var med. Vi ankom kl. 14. Efter at have ledt efter drengen en tid, fandt vi ham i næsten samme situation som dagen før. Han lå bag en lastbil og stønnede. Der var et mylder af mennesker på markedspladsen, men ikke een bekymrede sig om denne dreng, og det havde vi heller ikke selv gjort. Ingen var interesseret i at fortælle os noget om ham, men omsider fandt vi dog en kvinde, som viste os vej til hans gamle bedstemor, som boede en mils vej borte, og som fortalte os, at drengen havde været syg i 6 år. Han havde ingen forældre, idet faderen var død og moderen havde forladt ham.

»Og hvad kan jeg gøre for ham?» sagde hun, »han går og falder, og de andre stjæler fra ham. Jeg er for gammel til at passe ham.»

Vi tog ham med hjem. Folk trak sig væk fra os, da jeg bar ham ind i bilen.

Peter John har installeret ham på sit eget værelse og gjort os alle til skamme ved den kærlighed og medlidenhed, han har vist dette lille menneskevrag.

Vi har bedt for ham, og HOSEA har det meget bedre. Han er ca. 14 år gammel, skønt han ikke ser ud til at være mere end 12. Han hvilede uden at flytte sig fra sengen i to døgn. I den tid havde han ingen anfald! Lægen tilså ham og fortalte os, at det drejede sig om et svært tilfælde af vanrøgt. Tredie dag havde han fire anfald! Vi bad. Næste dag tre anfald, og vi fortsatte med at bede, næste dag igen to anfald. Efter en uge havde han kun eet anfald. Vi har alle en sikker forvisning om, at Hosea vil blive fuldstændig udfriet, til GUDS ÆRE. Hans sår er ved at heles, også øjet, og han er næsten ikke til at kende igen. I går lo han for første gang! Vi gad vide, hvornår han sidst har gjort

det! HVOR HAR VI LÆRT MEGET! Vi tror stadig på, at Gud vil helbrede ham, men gør han det ikke, ved vi alligevel, at HOSEA hører OS til, og DET ER VI LYKKELIGE FOR!»

Det var John Greens beskrivelse!

FLERE ÅR EFTER denne hændelse, besøgte vi hjemmet og blev vist ud til farmen »Rondo», som tilhører børnehjemmet.

Nede på græsplænen gik en nydelig, ung mand og rev græs sammen. Da han fik øje på os, kom han op og hilste smilende på os, mens han gav John et venskabeligt puf i forbifarten. Der strålede kærlighed ud af drengens øjne, og ikke mindre af Johns, da han så på ham.

Det var Hosea!

Engang var han forkastet af mennesker, men dyrebar for Gud. Han blev plejet hos John og Esther en tid og kom sig lidt efter lidt. Der blev bedt mange bønner for ham, og Guds kærlighed og denne bønneatmosfære forvandlede hans liv. Han blev helbredt for sin epilepsi, og lammelserne forsvandt. Han kunne begynde at tale, og hele hans liv blev et stort og vidunderligt vidnesbyrd om, at Jesus elsker de mindste små.

Nu gik han her på farmen og hjalp til. Han har besluttet, at han resten af sit liv vil tjene Jesus som tak for hans kærlighed, og han vil hjælpe på hjemmet med alt, hvad han kan klare. Han tjener med glæde!

Man får lyst til at bryde ud i lovsang og jubel til Gud, når man ser, hvad Guds kærlighed formår at udvirke i et lille menneskevrag!

Kapitel 14

DA ELISABETH KOM MED EN JULEGAVE

Det er ikke alle børneskæbner, der får en så lykkelig udgang som Hoseas. Børnene, som bliver indlemmet i familien på troshjemmet, får den samme kærlighed fra forældrene, men desværre er der også nogle, der søger tilbage til deres tidligere elendighed. De, som ikke er oprigtige af hjertet, som er fyldt af oprør mod Gud og mennesker og ikke vil modtage kærlighed, men ønsker at gå deres egne veje, forlader før eller senere hjemmet efter eget ønske. Det drejer sig kun om få, men det greb os at mærke, at John og Esther ikke har glemt disse børn. Der bliver stadig bedt for dem, og om muligt kontakter hjemmet dem og lader dem forstå, at der altid er en vej tilbage, og til Gud.

Der skal meget tøj til, når så mange drenge skal klædes på hver morgen, og der er hver uge en kæmpevask, som ville få os almindelige husmødre til at stortude!

JEG TRAF ESTHER på en vaskedag. Badekar, baljer og fade opfyldte vaskerummet med brunligt, snavset vasketøj! Jorden er rødbrun, og det sætter sit præg på tøjet, så alle er nødt til at skifte hver dag, og sommetider flere gange om dagen, hvis man skal til møde, og må se ordentlig ud.

De store børn vasker selv deres tøj, men det vrimler med små børn, som Mor Esther må vaske for.

Men hun stod der, smilende og frisk! Man tænkte i

sit stille sind: »Bare man kunne sende en kæmpe-vaskemaskine ud til Esther!»

Hun fortalte, alt mens hun vaskede, om Guds omsorg for dem. På et tidspunkt fik de pludselig nogle helt små babyer ind i huset. Det havde de ikke haft længe, så der fandtes ikke småbørnstøj. Og sådan noget som plasticbukser var ikke til at skaffe. Der er ofte venner fra Europa, der sender tøj ud til drengene, og det viser sig, at det altid kommer, når der er allermest brug for det. Derfor bad Esther og Elaine, som sammen med sin mand, Francis, var med i arbejdet med børnene, Gud om hjælp angående disse problemer. Det forunderlige skete, at der faktisk var en ordentlig stabel ble-snippere med i næste tøjpakke! Er det ikke fantastisk, at Gud kan holde øje med sådanne småting? Styrker det os ikke i troen på, at Han ser til dig og mig? Jeg er sikker på, Han gør det! Og når vi er fulde af tro og tillid til Ham, vil Han hjælpe os, i både stort og småt! Gud lader os ofte gå gennem svære ting, men Han glemmer os ikke. Jeg tror, Han vil gøre os stærke gennem prøvelser, og der findes altid en udvej.

I lang tid havde børnehjemmet ingen bil. Esthers bil, som de før havde haft, var blevet totalt ødelagt i et biluheld, mens John og Esther var på besøg i England og Danmark i 1972. Da de kom tilbage samme år, måtte de klare sig med »apostlenes heste», deres ben.

Det var et syn at se dem, som et helt regiment, gå ind til markedspladsen i byen, når der skulle købes ind til husholdningen. Og ikke mindre, når de vendte tilbage, i en lang række, med masser af sager på hovedet! Vejen var lang, og solen bagte, men der var ikke andet at gøre end at holde ud.

OGSÅ TIL JUL skulle der gøres indkøb. Da de nærmede sig julehøjtiden, fik de pludselig besøg af missionær Elisabeth Boye fra Danmark, som mange af os har kendt. Hun var gammel og satte sig til rette i en god stol, mens hun sludrede venskabeligt med John.

»Jeg har en julegave med til jer,» sagde hun pludselig.

»Det var da pænt af dig!» sagde John. Men da ingen gave blev taget frem, begyndte han efter en tid at undre sig.

»Skal du slet ikke se gaven, John?» spurgte Elisabeth lidt senere.

»Jo, tak!» svarede John, »men jeg er ikke sikker på, at jeg ved, hvad du mener!»

»Kom med udenfor!» sagde Elisabeth, »så skal du få den at se!»

Udenfor pegede Elisabeth Boye på sin bil og sagde: »Jeg har fået midler til at købe en anden bil, og Herren har talt til mig om, at I skal have denne her!»

John kunne næsten ikke tro sine egne øjne! Tænk, hvor vidunderligt, at de igen havde et køretøj - ikke mindst, når de skulle handle i byen. Det var en drøm!

Han priste Gud, og det gjorde hele familien!

Kapitel 15

HAVES: BØRN - SØGES: FORÆLDRE

John og Esther har selvfølgelig haft mange medarbejdere i tidens løb. Flere af disse har skuffet dem ved at stjæle og bedrage på forskellig måde.

Det har hele tiden været Johns ønske, at de mange børn skulle deles op i mindre grupper, med et forældrepar i hver, men det har været meget svært at finde »forældre», som ville arbejde uselvisk i denne opgave. Det har ikke været nemt for John og Esther at gøre »nok» for det enkelte barn, fordi der har været så mange samlet på eet sted.

Gud gav dem faktisk mere plads i tidens løb, idet de - på forunderlig vis - fik flere huse, og også en farm, hvor de unge kunne blive uddannet og lære landbrug.

Men problemet har hele tiden været: Medarbejdere!

EN DAG for flere år siden kom der imidlertid en ung afrikaner til hjemmet. Han hed Francis, og han giftede sig med Elaine, en engelsk lærerinde. De har gjort et stort arbejde som forældre.

Gud vil lønne disse to kære, som gav flere år af deres liv i tjeneste i Jacaranda Cottage (navnet stammer fra et blålilla-blomstrende træ: Jacaranda), det hjem, som ligger lige overfor Testimony House (Vidnesbyrdets Hus), hvor John og Esther bor. De to hjem er en enhed på alle måder, men børnene er blot opdelt i to »familier», så de bedre kan fungere som »hjem».

TESTIMONY FAITH HOMES, som de hedder under eet, har det ene fomål, at vise og være et vidnesbyrd om, hvad GUD formår ved TRO på Ham!

DA VI BESØGTE stedet, forelskede vi os i en lille sød baby-pige på ca. 1 år. Hun var så kvik og charmerende, og så så glad og sorgløs ud, at vi tænkte, hun sikkert havde en »lysere» baggrund end de fleste andre på hjemmet.

Men da vi forhørte os om hende, fik vi at vide af Esther, at SENGE, som hendes navn var, netop lige var kommet. Politiet havde bragt hende, da de ikke vidste, hvad de skulle stille op med den lille. Moderen havde dræbt faderen og var nu i fængsel, hvor hun også havde født Senge. Man fandt ud af, at hun var sindssyg, så politiet beholdt barnet en tid, mens de håbede på, at moderen ville komme sig. Men da det tværtimod blev værre med hendes sindssygdom, blev barnet omsider bragt til børnehjemmet.

Hvor godt, at der findes et sådant hjem!

Hvad ville der ellers være blevet af dette barn - og af alle de andre, som findes på hjemmet?

Kapitel 16

NGUGI - EN DRENG I KENYA

En dag kom politiet ind til John Green med en lille dreng, som så helt forfærdelig medtaget ud. Han var ca. 4 år gammel.

»Har du plads til endnu en her?» spurgte politimanden John. »Det bliver nok ikke så længe, for han ser ikke ud til at kunne leve i lang tid.»

John så nærmere på drengen. På halsen havde han tydelige mærker, der fortalte, at man havde prøvet at strangulere ham. Hans øjne var store og udstående, og drengen var blind. Han kunne kun lige skimte lys, men ellers ikke se noget. Hans led og knogler var helt deforme og opsvulmede. Kunne et menneske virkelig være så medtaget og alligevel overleve?

John fik med det samme kærlighed til drengen, og da Esther så ham, tog hun ham også straks til hjerte.

»Vi vil gerne tage os af ham,» sagde John og Esther, »og vi elsker ham allerede med Jesu kærlighed!»

NGUGI, som drengen hed, virkede så »fjern», men det varede ikke længe, før han forstod, at der nu var nogen, der elskede ham. Han begyndte at blomstre op og blive glad. Han gengældte den kærlighed, han modtog, med nogle ordentlige klem, og han begyndte at tale og være med i alt, hvad der skete omkring ham. I stedet for at han, efter menneskelig vurdering, ville sygne mere og mere hen, livede han helt op. Han kom med i børnehaveklassen og begyndte at interessere sig levende for alt, hvad der skete.

Der gik ikke lang tid, før han gav sit hjerte til Jesus. Han priste Gud og elskede at tale om Himlen, hvor alle kan se og høre og løbe omkring! Åh, hvor var han en glad dreng!

Han led af en uhelbredelig sygdom i leddene. Den kunne ikke standses og ville blive værre, sagde lægerne. Men det mærkelige skete, eftersom tiden gik, at sygdommen ikke udviklede sig. Men han var fortsat meget handicappet.

Da John og Esther opdagede, hvor meget han var kommet sig, fik de tro for, at lille Ngugi ville få lov til at leve, og så syntes de, han burde have en chance for at lære noget, på lige fod med de andre børn på hjemmet. Der gik nogen tid, så fik de plads til ham på en blindeskole, hvor han kunne få god undervisning og lære blindskrift. Alle glædede sig på Ngugis vegne, selvom han måtte rejse væk fra dem.

Men da han kom hjem til dem i sin sommerferie, blev John og Esther forskrækkede, da de så ham. Han var sygnet hen og så elendig ud. De fik ham hurtigt til lægen, som - da han havde undersøgt ham grundigt - sagde: »Lad Ngugi få lov til at blive hos jer den korte tid, han kan leve. Han trænger til jeres kærlige omsorg. Han trives slet ikke på skolen, og de ved ikke, hvad de skal stille op med ham. Lad ham få lov til at blive hjemme hos jer!»

JOHN SAGDE, at når det forholdt sig sådan, skulle Ngugi selvfølgelig blive hjemme. De havde blot villet hjælpe ham ved at sende ham på skole. Men nu skulle han i hvert fald ikke bort igen!

Hvilken stor dag for Ngugi, da han fik at vide, at han ikke skulle tilbage til skolen! at han måtte blive i hjemmets kærlige skød og atmosfære!

Han var nu igen glad, og fik det bedre og bedre. Sygdommen gik i stå, og hans hverdag blev igen fyldt med leg og glæde. Der blev bedt meget for ham.

Da vi besøgte børnehjemmet, lagde vi mærke til Ngugi, fordi han lyttede så intenst, når vi fortalte børnene om Jesus og Guds store kærlighed til dem. Efter et af møderne kom han hen og gav mig et ordentlig knus. »Jeg hedder Ngugi,« sagde han, »tror du, du kan huske mit navn?«

»Det tror jeg,« sagde jeg, »vi skal prøve i morgen, når vi ses igen!«

NÆSTE DAG, da vi mødtes, spurgte han mig, om jeg kunne huske hans navn.

»Ja,« sagde jeg, »du hedder Gigo.« (hans navn udtales »Gogi« på dansk.) Han lo, så det klukkede: »Nej, du siger det helt forkert, jeg hedder Ngugi!«

Efter den dag vil jeg aldrig kunne glemme Ngugi! Han snakkede løs om alt, hvad der lå ham på hjerte. Han var så sorgløs og glad, fordi han følte sig omgivet af tryghed og kærlighed.

På hjemmet har de fjernsyn. Der er ikke så mange programmer i Kenya, men det hænder, at der er et godt børneprogram. Det var sjovt at se, når børnene sad og kiggede på fjernsynet, så var Ngugi der også - lige tæt foran! Han prøvede at følge med, så godt han kunne, og når han opdagede, at de andre morede sig, skubbede han begejstret til sidemanden og sagde: »Fortæl, fortæl!» Sidemanden satte ham så hurtigt ind i det, der skete, og så lo Ngugi af hele sit hjerte. Hvor han dog kunne more sig! Og hvor var han positiv! Aldrig en klage, aldrig en sur mine. Der er noget at lære for alle os andre! Han var så taknemlig og tilfreds.

»Åh,» sagde han, »jeg skal til Himlen engang!»

»Hvad glæder du dig mest til i Himlen?» spurgte John.

»Jeg glæder mig allermest til at se Jesus, og deroppe kan jeg SE det hele,» sagde Ngugi.

Jeg fik en klump i halsen, når jeg så på hans opsvulmede led og hans stakkels fremstående øjne, og jeg måtte give ham et godt knus og takke Gud for, at han var sådan en solstråle - trods alt! Ingen ved, hvor længe, han kan leve. Hver dag er en gave, som han benytter til at sætte mod og tro i sine omgivelser. Men vi er overbevist om, at så længe, Gud har brug for ham, vil han leve, og sygdommen vil være i ro.

Gud kan også gøre et under for ham, som Han har gjort for mange af børnene på hjemmet.

I hvert fald er det sikkert, at kærlig omsorg, et hjem, og en far og mor, der både forstår at elske og disciplinere, skaber den bedst mulige betingelse for helbredelse af et barn som Ngugi. Og hvert enkelt barn bæres ind for Gud i bøn!

Kapitel 17

GUDS OMSORG

Mens vi var der, bad Esther mig en dag om at holde aftenbøn for de mindste børn. Jeg listede ind i deres soveværelse, hvor de sad i en stor rundkreds på køjesengene og ventede spændt. Jeg fortalte dem om, hvordan Gud sender engle ned for at passe på os, når vi lægger vore liv i hans hænder. Efter fortællingen lagde de sig alle på knæ ved sengene og priste Jesus af hele deres hjerte for Guds bevarende magt. Himmeriget hører børnene til, har Jesus sagt, og det var vidunderligt at lytte til denne spontane lovprisning til vor himmelske Far. Jesus har også sagt, at hvis vi ikke bliver som børn, kommer vi slet ikke ind i Himlen. Jeg tror, Gud venter på, at vi - ubekymrede som disse børn - skal lægge vore liv i hans stærke hænder og så prise og takke Ham under alle livets forhold.

En eftermiddag sad vi og så ud over den dejlige have, der omgiver hjemmet. John kom ud på terrassen til os, og vi sad ganske stille og bare priste Herren for dette dejlige sted, hvor så mange små forkomne menneskebørn har fundet et trygt og godt hjem, hvor de både har fået jordiske forældre, og også har lært deres himmelske Far at kende og hørt om hans underfulde kærlighed til dem.

»Hvordan har I dog fået et så dejligt sted at bo, John?» spurgte vi.

»Det er et meget stort under,» svarede John. »Som jeg har fortalt jer, boede vi forskellige steder til at be-

gynde med. Herren sørgede hele tiden for os. Men vi blev jo flere og flere, og det sidste sted, vi boede, bestod af spredte hytter. Det var ikke rigtigt som et hjem, og ingen af os følte os godt tilpas der. Vi bad derfor inderligt til Herren om at vise os sin vilje med os. Mens Esther og jeg var i Europa i 1972, kom svaret. Vi fik at vide, at dette dejlige sted var til salg - for 5000 pund! Det var et stort beløb, når vi intet havde! Vi fik sendt en beskrivelse af stedet, der havde tilhørt »African Inland Mission», men siden var blevet brugt af andre. Vi læste, at der var gode faciliteter, såsom elektricitet, rindende vand og eget kloaksystem. Desuden bestod det af en stor grund med flere gode bygninger, alle opført i mursten. Det lå i udkanten af Eldoret, den femtestørste by i Kenya. Det var også en fordel, for det var en dejlig by, der kunne byde på alt, hvad vi havde brug for: forretninger, skoler, et hospital og meget andet.

Vi fik tro for, at Gud selv havde beredt dette sted for os, så - selvom vi på det tidspunkt kun havde 50 pund, skrev vi besked til Kenya, at vi gerne ville købe stedet. Det var en spændende tid. Vi bad til Gud og priste Ham for, at Han ville give os det!

Der skete også det, at halvdelen af købesummen pludselig blev forlangt udbetalt kort tid efter. Men Gud var forunderlig trofast. Små og store beløb begyndte at strømme ind fra mange forskellige kristne venner i hele Europa, så da forfaldsdagen kom, var pengene der også.

Vi vendte tilbage til Kenya ved juletid samme år og kunne med det samme flytte ind det nye sted, og det gjorde vi under stor lovprisning til Gud!»

Vi så på John og forstod - efter selv at have tjent Herren i mange år - at der lå mange bønnetimer bag denne tillid og tro, denne ro og hvile i Herren, som

strålede ud fra ham. Det var en vederkvægelse at være sammen med ham og hans søde kone, fordi de var så afslappede og fulde af tillid til Jesus midt i dette store arbejde, hvor det hver dag er et under, når der er mad på bordet og alle udgifter betalt.

Der er også den fordel her, at børnehjemmet ligger midt iblandt flere forskelllige stammer, i modsætning til før, hvor de kun havde kontakt med en enkelt stamme. Her har de mulighed for at nå langt ud med evangeliet. De har møder på skoler og mange andre steder. Ja, om blot tiden slår til, er der åbne døre overalt. Og der står stor respekt om deres kristendom.

Som tiden gik, fik John og Esther selv tre kønne, dejlige børn, som fuldstændig erobrede vore hjerter, både hvad udseende og opførsel angik. De er også fulde af kærlighed og respekt for deres mange plejesøskende, der ofte er blevet fundet et eller andet sted, forskudt og alene, døden nær af sult og tørst. De har nu alle fundet et godt hjem hos John og Esther. Deres himmelske Far, som har særlig kærlighed til de fader- og moderløse, viser sin store omsorg for dem ved hele tiden at sørge for dem!

HERREN VISTE tydeligt sin omsorg ved et tilfælde, hvor det ellers så sort ud. Pludselig lukkede alle banker for al udenlandsk valuta, og da John fik det meste af hjælpen til hjemmet fra Europa, var han i knibe. Men alle bad Jesus om hjælp og fik en indre forvisning om, at det nok skulle gå. De stolede på deres himmelske Far.

Der kom nogle gæster dagen efter, og de havde noget dejligt tøj med til børnene. John vidnede for dem om, at de var så taknemlige, fordi Gud hele tiden sørgede for dem. På det tidspunkt ejede han ikke engang fem cents.

Næste dag, da han skulle til byen, kiggede han lige ind på posthuset, og der lå der - til hans store glæde - et brev til ham, der indeholdt et beløb, der svarede til 20 engelske pund. Det var kommet til landet to uger før dollarkrisen, så beløbet var blevet omvekslet i Nairobi og videresendt til John. Det var et under midt i en krisetid.

Om mandagen skulle John betale deres vaskedame hendes løn - og netop lige det beløb, han havde tilbage. Turde han give hende det? Det var jo en alvorlig tid - hvad skulle de så købe mad for? Men han betalte hende beløbet, og om eftermiddagen skete der det forunderlige, at en søster, som John kun kendte af udseende, kom med en konvolut til John og sagde: »Da vi i dag bad bordbøn og sagde til Gud: »Giv os i dag vort daglige brød!» talte Gud til os om at køre ud til jer med denne gave!»

Gud vidste både om hende og om deres forhold. Halleluja!

Det var også svære tider på anden vis, idet regnen udeblev fire måneder længere end beregnet, så fødevarerne steg til skyhøje priser. Børnehjemmet havde blandt andet ikke mulighed for at købe æg, men en dag kom en broder, som havde en hønsefarm og spurgte, om de manglede nogen æg. Jo, det gjorde de faktisk i så stor en husholdning. Manden gav dem da 120 æg gratis! Han havde hørt John tale i en lille kirke og følt, at han skulle hjælpe hjemmet. Siden har han jævnligt bragt æg til dem, somme tider mange, somme tider få, men altid nok til, hvad de havde brug for. Gud er god!

Mens jeg skriver, kommer der brev fra John og Esther, hvori de fortæller om en ny, lille baby, de har fået!

Politiet havde været ude på deres sædvanlige pa-

truljetur om morgenen for et par dage siden, og hørte da pludselig barnegråd inde fra byens park. De gik efter lyden og fandt en lille baby liggende gemt i buskadset, sulten og forkommen. De tog barnet med sig til politistationen, hvor de prøvede at efterlyse forældrene til det, - men forgæves.

Og så fandt både politi og baby vej til børnehjemmet - som så ofte før.

Kapitel 18

REDDET FRA LOSSEPLADSEN

En af Johns venner bad ham en dag følge med sig. »Jeg vil vise dig noget, du aldrig vil glemme!» sagde han.

De fulgtes ad et stykke udenfor byen til det sted, hvor lossepladsen fandtes.

»Kom med!» sagde Johns ven. De lod bilen stå og klatrede op ad bakken og igennem nogle majsmarker hen imod lossepladsen. Jo nærmere de kom, jo værre blev stanken. Der steg en sort, kvælende røg op fra pladsen, hvor en masse affald blev brændt. En kvalmende, rådden lugt kom dem imøde, mens solen bagte fra en skyfri himmel. Da de var nået helt frem, fik John et chok. Rundt mellem alle affaldsdyngerne færdedes børn og voksne, så ubemærkede som muligt, mens de ledte efter noget spiseligt. I mange tilfælde kom gribbene dem i forkøbet, så det hele tiden var et kapløb om at få noget at spise. Der fandtes både store og små børn. De havde bygget tilflugtssteder af pap og træstumper, og nogle boede i gamle bilvrag. De var meget snavsede, og håret sad i store, filtrede kager. Stakkels børn! John fik snakket med nogle af dem.

Det var blevet bestemt, at børnehjemmet ikke måtte optage flere børn, da der ikke var plads eller råd til dem.

Men John kunne umuligt køre fra disse børn! Han

tog tre af de værst tilredte med sig hjem, og senere hentede han to til!

Herren sørgede for, at også disse fik plads og mad hver dag! Hvor der er hjerterum, er der husrum, hedder det, og på forunderlig måde sørgede Jesus for disse små hver eneste dag.

Mens vi besøgte hjemmet og gik rundt og talte med alle disse mange børn, fik vi en meget stor byrde på vore hjerter for dem, hvad man sikkert kan forstå.

Vi hørte, at der inden længe ingen medarbejdere var tilbage på stedet, og at John og Esther ville stå helt alene med over 60 børn samt en børnehave og et mekanikerværksted, hvor de unge skulle uddannes. Vi kunne se det håbløse i situationen og rejste hjem til Danmark, fast besluttede på, at vi ville lægge denne byrde frem for alle vore kære venner i menighederne, men også for de mange i bønnegrupper.

Helt konkret ville vi bede Herren om at sende to ægtepar ud til John og Esther: det ene som forældrepar for de ca. 25 børn i Jacaranda Cottage, det andet som hjælpere i børnehaven og på værkstedet, hvor der var ca. 20 unge mænd, der skulle undervises i mekanik. Det er meget svært at få arbejde i Kenya, men en uddannet mekaniker kan altid få noget at lave. Det var Johns ønske, at alle de unge skulle have en eller anden uddannelse, så at de ville kunne klare sig selv, når tiden kom, hvor de måtte forlade hjemmet. Ligeledes var der også mange unge udenfor hjemmet, i byen, som John gerne ville hjælpe. De havde også brug for at lære et håndværk.

Vi bad meget for disse problemer.

EN DAG mødte vi et ægtepar, som havde kald til at tjene Herren blandt børn, og tanken slog os med det samme: Der er de! - Men vi sagde til Gud: »Vi vil ikke

sige noget til dem om dette - de må komme til os! Så er vi sikre på, at det er din vilje!»

Der gik en lille tid, så kom Sonja og Hans, som de hedder, pludselig en dag til os og talte med os om deres kald. Siden gik alt meget hurtigt, og de var snart klar til at tage af sted.

Gud havde også lagt sin hånd på et andet ungt par, vor søn og svigerdatter. Dorrit arbejder med børn, og Torben er mekaniker. De sagde også JA til Guds kald.

Udrejsen fandt sted i februar 1982, og de blev i Kenya et par år.

De ønskede at virke rent praktisk på hjemmene, men også at føre børnene til Jesus, deres Ven og Frelser, og at lære dem Gud at kende, som deres Far, der elsker dem og har omsorg for dem!

Det var et stort trosskridt for disse unge familier at rejse ud med deres små børn, men de havde stor fred og glæde i deres hjerter over at kunne tjene Jesus på den måde.

På forunderlig vis sørgede Gud også for, at de kunne få udstyr med derud af forskellig art. »Kirkeklokken»s læsere bidrog med to vaskemaskiner til hjælp i den store husholdning og det vil vi gerne sige varmt tak for.

Må det være vor bøn: »Herre, vi vil ikke længere leve for os selv, men for dig, som gav dit liv for os!»

Det er saligt at leve for andre og for Jesus!

Tak til alle jer, som sammen med os vil bede for Esther og John Green og alle deres medarbejdere!

Kapitel 19

EN EFTERSØGNING

Vi husker sikkert alle den dreng, som John Green tog sig af, da han begyndte sit arbejde med at redde børn fra gaden. Husker du ham med de frygteligt tilredte fødder, som på mirakuløs måde blev helbredt? Han hed Zacharia. Han fik derefter en dejlig tid sammen med John og voksede op med gode udsigter til at kunne få et godt og normalt liv nu, hvor han havde kærlige forældre, der tog sig af ham. Men, som det desværre så ofte sker for nogle af os, så lod Zacharia flere gange det dårlige i sin karakter få overhånd. Det gav John mange sorger og bekymringer. Og så skete det forfærdelige en dag, at Zacharia sammen med en anden dreng, Joseph, stak af fra hjemmet som tyve, og som drenge, der havde rodet sig ind i mange, sørgelige affærer.

John og Esther elskede stadig disse drenge, men det var som om Satan rasede og ville gøre alt for at få dem ud på skråplanet igen. Men John holdt aldrig op med at bede for dem. Han råbte til Gud om at efterjage sine drenge. John kunne ikke holde øje med dem, men han vidste, at Gud aldrig slipper et får af syne, et af sine dyrtkøbte menneskebørn.

LANG TID EFTER, ved juletid, fik John pludselig brev fra Zacharias broder, Wilson, som også havde været på børnehjemmet. Han var for nylig kommet tilbage til frelsens vej og vidnede frimodigt om Jesus

overalt. Han fortalte i sit brev, at hans broder, Zacharia, desværre havde rodet sig ind i en masse kriminalitet og flakkede om i Maseno-området, hvor han levede et liv som et jaget dyr.

Det kunne John ikke holde ud at tænke på. Han havde ganske vist mange at sørge for, men han gjorde op med sig selv, at han ikke kunne få fred, før han havde gjort, hvad der stod i hans magt for at redde sin dreng.

Han fik tingene lagt til rette sådan, at han sammen med en ven og medarbejder kunne tage til Masenoområdet og søge efter Zacharia. Det ville være som at lede efter en nål i en høstak, men kærligheden drev ham. Han fik ingen ro.

De startede tidligt om morgenen, endnu før solopgang, og kørte ind i den store, afrikanske jungle, i retning mod Maseno, ca. 240 km borte. Kun den, der selv har prøvet at køre gennem landskabet i Kenya ved, hvor besværlig rejsen har været for John, gennem skov og krat, over bakker og ned i dale. Menneskeligt set var det en fuldstændig håbløs opgave at give sig i lag med.

Da de nåede Maseno, efter den lange rejse i bagende sol, begyndte de at spørge folk, om de kendte en, der hed Zacharia og som så sådan og sådan ud. De blev meget forbavsede, da det viste sig, at han var velkendt overalt! Men sandelig ikke for noget godt! »Den storforbryder!» sagde de. »Han laver ballade alle vegne og er til stort besvær for os alle. Han stjæler vore ting. Han er narkoman, og han røver fra alle - selv fra sin egen familie! Find ham for alt i verden, så vi kan slippe af med ham!»

Men uanset hvor meget de ledte, så kunne de ikke finde ham. Til sidst råbte John i sin nød til Gud i sit hjerte: »Far, du elsker Zacharia mere end jeg gør! Du

leder også efter ham! Hjælp os at finde ham!»
Endnu en tid ledte de - men forgæves!

TIL SIDST satte John sig ind i bilen for at køre hjem med uforrettet sag. Da han med tungt hjerte kørte tilbage ad vejen, de var kommet, så han pludselig en pjaltet og forhutlet stakkel, der slæbte sig af sted på vejen foran dem. John troede næsten ikke sine egne øjne, men: Det var Zacharia!

John standsede ud for ham, åbnede bildøren, så på ham og spurgte:

»Vil du med hjem?»

»Ja,» svarede Zacharia blot og hoppede ind.

Endnu engang blev han indlemmet i det trygge hjem.

Men der var lang vej til lægedom og renselse, til indre og ydre helbredelse. En utrættelig kærlighed var det eneste svar på hans nød, for kun guddommelig kærlighed formår at smelte og helbrede et så ødelagt menneskebarn.

Lad os bede for dem, som kommer på Johns og Esthers vej.

De har ALLE brug for forbøn!

Kapitel 20

EN STOR FORVANDLING

Der fandtes en familie, hvor faderen hver eneste dag kom fuld hjem. Han var så brutal og hård i sin fuldskab, at han pryglede løs på familien uden mindste anledning.

Det var især frygteligt for et af børnene, som hed John. Han gjorde derfor, hvad han kunne for at behage sin far, og det betød, at han blev ond og kriminel som han.

Efter at hjemmet var blevet opløst, blev John overladt til sig selv og tilfældighedernes spil. Han prøvede at eksistere ved tyveri og anden form for kriminalitet. Det var på det tidspunkt i hans liv, at John Green krydsede hans vej.

Den unge John fik nu et godt hjem hos Greens. Men desværre fortsatte han i det, han havde arvet fra sin far og lært i sit hjem. Han lod sig nemt indfange af dem, der ville stjæle og ødelægge. Han var så svag og veg, at de let kunne få ham til alt mulig ondt, og desuden var han så bange og fuld af frygt, at John ofte tænkte: »Hvordan skal vi dog kunne hjælpe den stakkels dreng?»

Der blev bedt meget for ham, og der blev båret over med ham gang på gang, men det endte alligevel med, at han en dag stak af fra hjemmet ligesom Zacharia, som vi lige har hørt om. John var da en svag, krybende og frygtsom dreng på 14 år.

PÅ HJEMMET fortsatte de at bede for deres bortløbne dreng, fordi de vidste, at det, som er umuligt for mennesker, er muligt for Gud, vor himmelske Far og Ven.

Der gik mange måneder uden at nogen hørte noget fra ham. Men pludselig en dag kom der brev fra ham, hvori han tiggede og bad om at måtte komme tilbage. Han fik lov til det, men var stadig den samme dreng, fuld af frygt og komplekser, som ledte ham i mange ulykker. Der blev bedt og sukket til Gud for ham nat og dag, og endelig begyndte det at lysne for ham. Guds klare nådes-solskin begyndte at skinne i hans mørke hjerte, og en dag oplevede han det store under: at blive FØDT PÅNY! Han fik en helt ny og stadig ånd i sit indre! Det svage og frygtsomme og egoistiske i hans natur blev byttet ud med Jesu underfulde kærlighed og kraft. Der var jubel i hjemmet og ikke mindst i hans eget hjerte. Nu begyndte han med det samme at vidne for andre om, hvad Jesus havde gjort for ham. Han var ikke længere bange eller svag. Det var forunderligt at se Jesu forvandlende magt i et menneske, som troede. I skolen blev han hurtigt dygtig og kom frem på førstepladsen. Han havde fået styrke og mere selvtillid, og han gav GUD ÆREN!

Bed for John, at Gud må få lov til at bruge ham som et redskab til andres frelse! Den, som har fået meget tilgivet, elsker meget! Og det er ofte sådanne redskaber, Gud bruger for at overbevise andre om den ufattelige kærlighed, der strømmer ud fra Guds trone til syndere. Der er frelse og frihed at få for enhver, uanset hvor håbløs, for Jesu Kristi, Guds Søns, blod renser for al synd. Halleluja!

Kapitel 21

BREV FRA KENYA

Gennem mange måneder kunne Kirkeklokkens læsere følge Esther og John Greens arbejde blandt børnene i Kenya. Anne-Lise Madsen fortalte udførligt, hvordan det begyndte og hvordan det nu virker i hverdagen. Når vi har modtaget gaver fra læserne til dette arbejde har vi sendt dem videre til Kenya.

Vi modtog takkebreve fra John Green, som også tidligere har haft kontakt til Danmark. »Jeg fik et stort bevis på, at Kristi blod binder forskellige nationer og familier sammen til EEN familie, da jeg arme englænder mødte så stor kærlighed og omsorg fra så mange kristne i Danmark,» skriver John.

Billedet her er Wilson Swayi. Der var ham, der kom til John allerede i 1969, efter at hans mor var død 3 år tidligere. Han var bl. a. syg i foden, men da han gav sit liv til Jesus, blev ikke blot hans fødder raske, men hans hjerte blev fyldt med en stor glæde.

»Lys og håb strømmede ind i hans hjerte, og han blev den første af de mange, som Herren skulle sende til vort hjem,» fortæller John. I dag er arbejdet påskønnet af Kenyas øvrighed, og John og Esther har mange børn i Testimony Faith Homes i byen Eldoret.

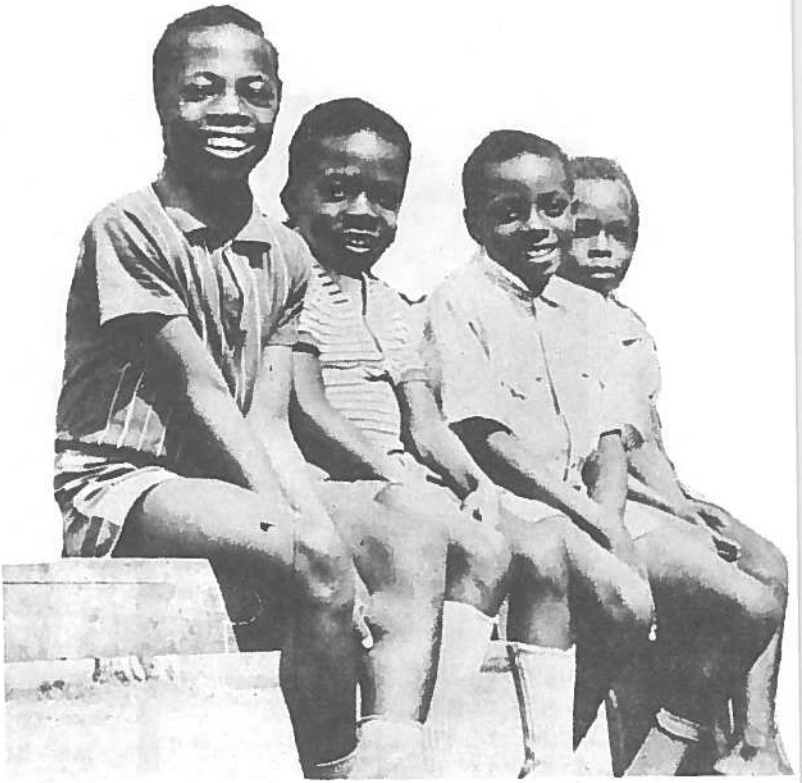

SE DE 4 gutter på bænken. Fra venstre til højre er det Abvao Ongonde, 10, Charles Okose, 8, Simeon Majimbo, 10, og Edward Okombo, 10.

Tidligere var de udskudte og forsømte, men se hvor pæne de blev.

Lille Charles, nr. 2 fra venstre, var offer for et oprør i Uganda, hvor begge hans forældre blev dræbt. I mange måneder kunne han hverken le eller smile. Nu er det herligt at høre hans vidnesbyrd om frelse.

Simeon er Wilson Swayis yngre broder, og Abwao er en fætter til dem.

Esther med sin søn Steve i 1973

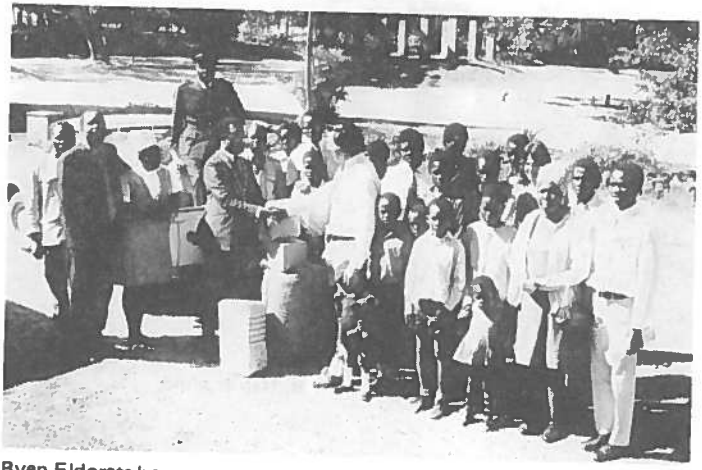

Byen Eldorets borgmester med følge ved et besøg på hjemmet i julen 1974

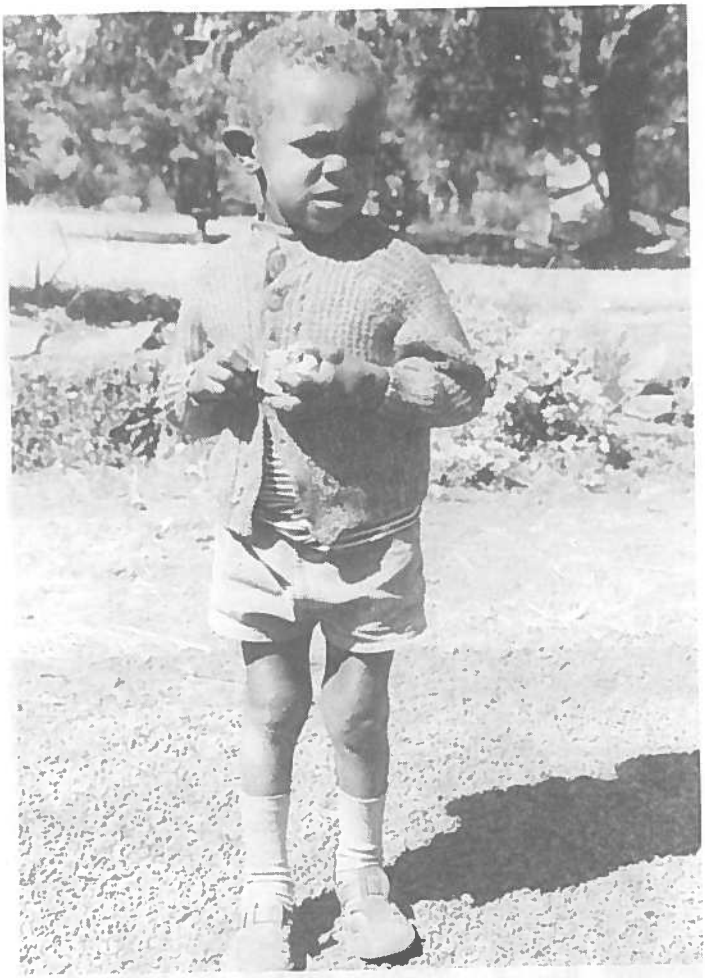

Ngugi, som kom til Greens, da han var 4 år. Han er blind.

Kapitel 22

DA PETER JOHN LÆRTE AT LÆSE

Inden jeg slutter min lange beretning om børnehjemmet i Kenya, vil jeg gerne fortælle om endnu en dreng, som oplevede et stort under! Jeg har faktisk aldrig hørt noget lignende i hele mit liv som kristen!

Hvert barn og hver ung, som kommer ind på hjemmet, har en særlig historie, og det gælder også for Peter John!

Han kom til hjemmet som en forældreløs og ensom dreng, der havde været ude i mange forfærdelige ting, der havde gjort hans hjerne uimodtagelig for undervisning på grund af opium og andre laster. Menneskelig set var han et håbløst tilfælde, men også han fik et trygt og godt hjem hos Greens.

Han indså hurtigt, at hans eneste håb om redning var JESUS! Men der gik lang tid, inden frelsens under gik op for ham.

Han begyndte at gå i skole, men han kunne ikke få noget som helst til at hænge fast. Ikke et eneste ord kunne han læse, og da slet ikke en sammenhængende sætning. Han var jo en stor dreng, da han begyndte i 1. klasse, hvor man prøvede at lære ham klassens pensum. Men han kunne ikke få noget som helst til at hænge fast i hjernen. Esther, som jo er lærer, prøvede ihærdigt at undervise ham derhjemme under bøn og udholdenhed. Hun ville så gerne, at han i hvert fald skulle få lært de mest elementære ting, men det var helt uden resultat.

Så prøvede de at sætte ham i 2. og 3. klasse, men med samme negative resultat. Han var lukket over for al kundskab!

Fortvivlet tænkte han ved sig selv: »Hvad skal jeg dog blive til, når jeg hverken kan læse eller skrive? - og mor Esther kan ikke engang hjælpe mig!»

EN DAG gik han i sin fortvivlelse ind til John og sagde: »Nu har jeg prøvet at lære noget i så lang tid, og det er umuligt. Jeg er 16 år, og jeg kan aldrig blive til noget! Kan du ikke hjælpe mig og sige mig, hvad jeg skal gøre?»

John elskede Peter John, og selv om han ikke kunne lære noget, så var han en god dreng, som hurtigt indså sine fejl og gerne ville gøre det rigtige.

»Vi må bede til Jesus, Peter John! Han er den eneste, som kan hjælpe dig!» sagde John, og de bad sammen.

Peter John gik derefter ind på sit værelse og bad igen inderligt til Jesus om hjælp. På det tidspunkt var han ikke en overbevist kristen, men som han bad, fik han tro for, at der virkelig var en, som hed Jesus, og at Han var verdens Frelser, og at Han både ville og kunne hjælpe ham!

En himmelsk tro var kommet ned i hans hjerte!

EN TID EFTER lå Peter John på sin seng og tænkte tingene igennem. Pludselig var der noget inde i ham, der sagde: »Stå op og begynd at læse!»

Men med det samme kom der en masse tvivlende tanker, der protesterede i hans indre. Men det blev ved at arbejde i ham, indtil han til sidst stod op. Der foregik en kamp i hans hjerte: to stemmer, som kæmpede mod hinanden. Men pludselig kom Peter John i tanke om, at han jo havde bedt Jesus om hjælp til at

Det første hjem i Maseno

læse og skrive, så han tog en bog og åbnede den. Til hans overvældende glæde kunne han læse alt, hvad der stod i den - helt uden besvær! Han så pludselig ordenes rette sammenhæng. Det var som om skæl var faldet fra hans øjne, så at alt det, mennesker havde prøvet at få ind i hovedet på ham, pludselig stod soleklart for ham! Det var vidunderligt!

»Tag en blyant og skriv!» lød stemmen igen i hans indre.

»Nej, det kan du ikke!» lød en anden stemme. Men han fandt en blyant frem og skrev! Tænk, han kunne skrive! Alt det, som havde været så svært at forstå før, var nu helt klart for ham. Han kunne skrive! Halleluja!

GUD GJORDE mange andre store ting for Peter John i tiden derefter, og han var ikke længere i tvivl om Guds kærlighed til ham i Jesus. Fuld af glæde sagde han til andre: »Tilbed Gud, pris Hans Navn! Han har skabt alt og alle, og Han elsker mennesker af alle slags!»

Peter John slap selvfølgelig ikke for sin portion af prøvelser, men nu kendte han vejen til hjælp og tryghed, kærlighed og glæde!

Alle de trosstyrkende ting, vi nu har delt sammen om børnehjemmet i Kenya, har virket meget i vore egne liv, og i vore børns liv, så at de sammen med andre rejste ud for en tid for at hjælpe disse faderløse. Vi beder om, at det altsammen også må virke tro i DIT liv, kære ven, som læser dette.

Jesus elsker dig! Han er vidunderlig! Han er syndernes Ven og Frelser! Ved Ham er Gud også blevet DIN FAR! OG GUD, SOM ER BÅDE DIN OG MIN FAR, SOVER ALDRIG!

Han våger over enhver, som elsker Ham!

Med kærlig hilsen til alle søskende i troen på Ham,
Peter og Anne-Lise Madsen

GUD SOVER ALDRIG

INDHOLD:

Side

Forord 5

Kapitel

1: UNG MAND PÅ LIVETS VEJ 7
2: CHOKBEHANDLING. 10
3: VELSIGNELSE ELLER FORBANDELSE 13
4: BILLET TIL KENYA 18
5: ZACHARIAS NYE SKO 23
6: BREV FRA DANMARK 27
7: DEN FLINKE BISKOP 32
8: KÆRLIGHEDENS ARM. 36
9: EN PIGE FRA KIKUYU STAMMEN. 41
10: ESTHER KØBER FRIMÆRKER 46
11: BRYLLUP OG 36 BØRN. 50
12: UAFHÆNGIG AFRIKANSK ORGANISATION UNDER GUD 55
13: GUDS FORVANDLENDE KÆRLIGHED 58
14: DA ELISABETH KOM MED EN JULEGAVE 64
15: HAVES: BØRN - SØGES: FORÆLDRE. 67
16: NGUGI - EN DRENG I KENYA 69
17: GUDS OMSORG 73
18: REDDET FRA LOSSEPLADSEN 78
19: EN EFTERSØGNING. 81
20: EN STOR FORVANDLING. 84
21: BREV FRA KENYA. 86
22: DA PETER JOHN LÆRTE AT LÆSE. 91